

”התחזות כאדם אחר”: חיקוי וסרי מדרי במשפט של חן אלקובי**

אייל גרוניץ*

”הרי לכם משוה כמו וידוי, שפטרנו לתעניג את
חוסר האפשרות של וידוי: בנצור, סבלתי וכן רב,
וגדמה לי שכמה גם רבים אחרים, מכל שנאמר לי
במפורש או מובלע, שמה שאני זה העתק, חיקוי,
דוגמה נגזרת, על של הממשי.”
גזרית בטלר “חיקוי ומרי מנדר”¹

- א. מבוא ¹ ב. מדון אלקובי לחן אל/קובי: גזר-הדין על “התחזות כאדם אחר” ² ג. “אתה הכרה שלי”: גזר-הדין על מגדר הסכמה ¹ ד. מגדר ² הסכמה ³ ד. “בנים אינם בוכים”: הפולטיקה של הייצוג ומלחמת הגבול – המשפט של חן אלקובי ביין לטביעות לטרנססקסואליות ⁴ ה. מין, גזר, מגדר

הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל-אביב.

* החיבה “חיקוי ומרי מנדר” שאולה מהמאמר בשם זה מאת גזרית באסלר (Butler), ראו החיבה בטלר “חיקוי ומרי מנדר”, להלן השורה 1, בעי 329. גרסת קודמות של מאמר זה הוצגו בפורום ללימודים הומו-לסביים ותאוריה קווירית באוניברסיטת תל-אביב, ב”י באר” – פורום משפטים שלילי אגדת ההומואים, לסיבות, ביסקסואלים וטרנסגנדרים בישראל, בפורום הטל של הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב, ובכנס “סקס אור 04” שהתקיים באוניברסיטת תל-אביב במאי 2004. אני מודה למתופי פורדום, ושהעיסוי שלי בהונות של גזרית באסלר נעשת בהשראת פרשנות לכתובת של באסלר. תודה מיוחדת גם לגודה גרינברג על הדיאלוג בינינו שהתם אף הוא רבות למאמר. תודה לתמר פלדמן על הטיוע במחקר ועל תרומתה למאמר, במיוחד תודה על הערותיה המעוררות של הגרסה קודמת של המאמר. תודה גם לקוראת עלומת-שם מטעם המשפט שהגיבה לכתובת אדם של הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב על תמיכתו במחקר. לבקשתו הובא שמות המתבטאים בהערות במלואם.

** גזרית בטלר “חיקוי ומרי מנדר” מועבר למיניו: מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותאוריה קווירית (ניאד קדד, עמלית וין ואודן קטר עורכים, עמלית וין מודרגמת, 2003) 329, 366.

1

ושבאות המורים נישק אותה "קובי" תוך תודרת לשינוי לפניה, בגין עובדות אלה הואשם אלקובי בעברתו של "מצעשה מגונה" שהתסכמה לו להשגת תוך מרמה לגבי מהות העושה, בניגוד לסעיף 348(א) לחוק העונשין⁹ באשר למתלוננת השנייה נטען בכתב-האישום כי במסגרת קשר רומנטי שניצו בינה ובין תו, ניסה "קובי", כפי שמגדיר זאת כתב-האישום, לביעור אותה בשילוש התמונות שונות, כאשר בכל פעם ניסה "קובי" [...] להתדיר לאיבר מינה של המתלוננת כי הפך בלתי ידוע לתביעה, שהיה קשור באופן כלשהו לגופו של "קובי", וזאת נוסף על כך שנישק אותה ולישק את חוזה, עוד נטען כי בעת ביצוע המעשים היתה המתלוננת קטנה שסופם מלאו לה שש-עשרה שנים, ו"קובי" ידע זאת. בגין עובדות אלה הואשם אלקובי ב"מצעשה מגונה" שהתסכמה לו הוצגה במרמה לגבי מהות העושה, וכן בניסיון לאינטימ, וזאת לאור סעיף 345(א2) לחוק העונשין הקובע כי בעצלת אשה בהסכמה שהושגה במרמה לגבי מהות העושה או מהות המצעשה מהווה אינטימ¹⁰ ההאשמה בתב-האישום המתוקן בנוסחין לאינטימ במקום היתום הוצאה של עסקת-השיעור¹¹. יש לציין כי אחר מארבע המתלוננות המקוריות נגד אלקובי כתבה מכתב לשופט שבו תודתו בה מעורבותה במסורה במשפחה, וכתבה שהיא נכרדה להתלונן נגד אלקובי אף-על-פי שידעה כל העת כי מדובר, כדבריה, באשה, ולא בגבר, וזאת בשל חשישה להזדושה כלכלית לפני המשפחה והכרה. "צעשיו לראשונה אני מוכנה להודות בפניך", כתבה מתלוננת זו, "וגם בפני עצמי, שאני לסבית"¹².

תו אלקובי עצמו לא העיד בבית-המשפט. עם זאת יש להגיש כי הוא הכחיש את המעשה שקיים מגע מיני עם המתלוננת שחתלוננה על כך, וטען, בראיון לעיתונות, שלא היו ביניהם אלא נישקות והזדושות: "כל עניין האקט המיני בוודי לגמרי", עוד טען אלקובי כי הוא סיפר לאותה המתלוננת שהוא "בת-בן" וכל "הביעה שלי והתלבול שלי"¹³. לאור עסקת-השיעור, שבמסגרתה הודה אלקובי בכל מה שניחוס לו בכתב-האישום המתוקן¹⁴, לא נזקק בית-המשפט לקבוע המצאים צורחיים בעניינים שנויים במחלוקת אלה. בעקבות הכרעת הדין, ניתן, בספטמבר 2003, גזר-הדין שבו נידון אלקובי למאסר בפועל של שישה חודשים שהולך בעבודות-שיירות, וכן למאסר על-תנאי של שנה להקופה

- 9 סעיף 348(א) לחוק העונשין קובע כי עשיית מעשה מגונה באחת התסיבות המפורטות בסעיפים 345(א2) עד (6) לחוק הווה לעברה פלילית. סעיף 345(א2) עוסק בנוסחה שיש בה הסכמה, אך זו מוגשת תוך מרמה לגבי מהות העושה או מהות המצעשה. מעשה מגונה מוגדר בסעיף 348(ו) כ"מעשה לשם גידול, תפוקה או ביקור מיניניים".
- 10 כתב-האישום המתוקן, אישום שלשי. סעיף 345(א2) לחוק העונשין קובע: "הנתבע אשון... בהסכמה האשה שהושגה במרמה לגבי מהות העושה או מהות המצעשה" מובע (סעיף 345(א2)). אלקובי הואשם בסעיף 345(א2) יחד עם סעיף 345(ב1) לחוק העונשין, אינטימ. "ביעלי" מוגדר כ"המתדיר איבר מאברי הגוף או הפך לאיבר המין של האשה" (סעיף 345(א2)). אלקובי הואשם בסעיף 345(א2) יחד עם סעיף 345(ב1) לחוק העונשין, מהמרי את העושה אם היתה תביעה קטנה שסופם מלאו לה שש-עשרה שנים והיא אחר המכמה נסיבות התפוגה, לרבות זו של מרמה לגבי מהות העושה או מהות המצעשה, ויחד עם סעיפים 345(א1) ו-345(א2) לחוק העונשין העוסקים בניסיון לביעור עברה.
- 11 ת"פ (חי) 387/02 מדינת ישראל ב' תן אלקובי (טרם פורסם), פסקות 2-3. גזר- הדין ניתן ביום 7.9.2003 (להלן: גזר-הדין).
- 12 אל-חי ולם, לעיל הערת 3, בע' 33-35.
- 13 אל-חי ולם, שם, בע' 36.
- 14 גזר-הדין, לעיל הערת 11, פסקות 2-3.

א. מבווא

עובדות רבות במפשת תו אלקובי שנויות במחלוקת. אין מחלוקת לגבי העובדות שתו אלקובי גולל עם איברי מין נקייים ונתמס בעיני הסביבה החיזונית כבת, וכן אין מחלוקת שביעור מסוים החל תו אלקובי, לפחות בחלק מהמקו, לחיות כבן ולהציג עצמו ככזה. בכתב-האישום המתוקן שהוגש נגד אלקובי, בחלק מעסקת-השיעור במשפטו, נטען שאלקובי, ליד 1981, ונאשם נוסף קשור בשינויים 2001-2002 קשר לתביד לאלקובי בנות לשם תכרות, כאשר, בלשון כתב-האישום, "הנאשמת תחתה לגברי"⁴ אלקובי, שלפי כתב-האישום הציג עצמו בשם "קובי" או "קובי ביטון" או "קובי כתב-האישום, בדבר היות אלקובי וליבי על עצמו בלשון זכר.⁵ כאשר צלה חשד, כדברי כתב-האישום, בדבר היות אלקובי אשה, הוסבר כי יש לאלקובי בת-דודה ששמה תו אלקובי הודמה לה מאוד וכי אנשים מבלבלים בניגודם.⁶ כתב-האישום המתוקן המייחס לארבעה מקרים של קשרים שונים שנוצרו בין אלקובי לבין ארבע מתלוננות. בעניין המתלוננת הראשונה נטען כי אלקובי (י"הגשמה" בלשון כתב-האישום) הוחזה לכהור ששמו "קובי", וכי המתלוננת התאהבה ב"קובי" ונוצרו בניגוד קשר "כבין בתור לכהור"⁷; בעניין המתלוננת השנייה נטען כי היא ואלקובי היו ל"חברים"; לעניין המתלוננת השלישית נטען שנוצרו בניגודן "קשרי ירידות"; ולעניין המתלוננת הרביעית נטען כי מתלוננת זו התאהבה באלקובי שהיא נשוא גבר ו"הי" (בלשון כתב-האישום) נעשו זוג.⁸ לאור דברים אלה הואשם אלקובי בעברתו של התחנות כמאם אחר, בניגוד לסעיף 441 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.⁹ בעניינן של שתיים מהעובדות שנוצרו עמן קשר הואשם אלקובי גם בעבודות נוספות הקשורות לעניינים שנושעין כי התקיימו בינו ובין המתלוננות: אשר למתלוננת הראשונה, שעל-פי כתב-האישום "התאהבה [...] בקובי" בהאשמה לנאשמת כי היא גבר", נטען שהשניים התנשקו, שם.

- 1 גלגכה העובדה שתו אלקובי מציג עצמו כיום כמי שתמיד תרגיש בן (ראו דבת שבת ומאיר תודלמן "העשייה המתחת" הזמן הוליד (יוני 2004), 65) אתריחם אלו במהלך התאמר בלשון זכר. עם זאת, בפעמים שאבא בהם ציטוט או התייחסות ישירה מגוה-הדין אשתמש בלשון גזר-הדין, שהתייחס לאלקובי בלשון נקבה, אלקובי עצמו ציין שהוא התדיר אותם בעיתון בלשון נקבה, אך זאת כדי לכבד את הוריו. שבת ותודלמן, שם, שם.
- 2 לואר אל-חי ואמירה לם "יצתו את השם שלי" יריעות אחרונות 23.5.03, 33.
- 3 כתב-האישום מתוקן [תקון לשליון], ת"פ (חי) 387/02 מדינת ישראל ב' תן בת מאיר אלקובי ואחי (הוגש ב-25.5.2003), סעיף 2 לכתב-האישום המתוקן (להלן: כתב-האישום המתוקן).
- 4 סעיף 3 לאישום ראשון, כתב-האישום המתוקן, שם.
- 5 סעיף 3 לאישום ראשון, כתב-האישום המתוקן, שם.
- 6 סעיפים 12-8 לחוק העונשין, כתב-האישום המתוקן, שם.
- 7 סעיף 441 לחוק העונשין, כתב-האישום המתוקן, שם.
- 8 סעיף 441 לחוק העונשין, כתב-האישום המתוקן, שם.
- 9 לביצוע עוון בניגוד לסעיף 449(א2) לחוק העונשין, בעברת זו הואשם גם ירידו של אלקובי, אורן סנאי, סיכאי הואשם גם בעברתו של סייס להתחנות כמאם אחר בניגוד לסעיפים 31, 32 ו-441 לחוק העונשין.

לבסוף, *בחלק ה*, אציג, בהמשך לדיון במשפטו של חן אלקובי, פריספטיבה רחבה יותר לבהיגת שאולת של מין, גבולות, גדר, ומגדר.

ב. מתן אלקובי לתן אל/קובי: גזר-הדין על ”התחנות כאדם אחד“

הגם שבבמסגרת עסקת-הטיעון הודה אלקובי בעברתו של ”התחנות כאדם אחד“, הרי שבשפת הישיבה שקבעה לשיעור לעונש טען עוור-דין רוזן כהנל, סניגורו של אלקובי, כי למעשה אין בית-המשפט יכול להרשיע את אלקובי בעברת התחנות.¹⁸ טענה זו נסמכה על גוסה סעיף 441 לחוק העונשין, שנותנת ”התחנות כאדם אחד“, המגדיר את העברת כהתחנות ”ככזו כאדם אחד, חי או מת, בכוונה להגנות“.¹⁹ ועל פסקה שקבעה בעבר כי התחנות צריכה להיות התחנות במקום אדם מסוים. פסק-הדין שעליו הסתמך הסניגור ניתן בע”פ 499/72 סאמי דייב אל שעבר נ’ מדינת ישראל.²⁰ בפרשת זו עסק בית-המשפט העליון בעניינו של דודי נשוי שחציג עצמו לפני בנודה יהודייה כיהודי וכרווק והבטיח לה לשאתה לאשה. על-סמך זה קיימה עמו הבנודה יחסים ואף חרתה לו. בית-המשפט קבע כאמור שאין להרשיעו בעברת התחנות, שכן התחנות צריכה להיות לאדם מסוים, לא סתם אדם, לא אדם בדין ולא אדם הנמנה עם חוג או חבר אנשים, אלא אדם, כדברי סעיף 441, ”חי או מת“, הקיים במציאות או שהיה קיים ואינו צור.²¹ עם זאת אישר בית-המשפט העליון את הרשעתו של אל שעבר בעברתו של קבלת דבר במרמה²² בבטיבות מהלירות, בקובעו, בין היתר, כי ”אין מקום לשום ספק כי הבאת אישה להתמטרות, והספקר המיני והמפשי שהאיש שואב ממנה, הם בגדר קבלת שובת ננאה במובן החוקי“.²³

בית-המשפט דחה את טענת סניגורו של אלקובי והשאיר את ההרשעה בעברת התחנות על כנה.²⁴ בגזר-הדין ביקר בית-המשפט את נסיון הסניגור לפתוח מחדש את החיך בעברתו זו לאחד מהן תכרעת ההיך,²⁵ אך גם קבע שישי לדחות את הטענה לגופה, וכי אכן ניתן במקרה זה להרשיע את אלקובי בעברת התחנות. בדוחו את טענת הסניגור כי לא ניתן להרשיע את אלקובי בעברת התחנות, ציין בית-המשפט, בהסתמכו על המגדרה המילונית של ”התחנות“, כי מבחינה לשונית הביטוי ”מתחנות לאדם אחד“ סובל את

- 18 לישיבו של הסניגור רא ת”פ (חי) 387/02 מדינת ישראל נ’ חן אלקובי ואח, פורסוקול דיון מיום 2.9.03, בעי 1–2 (להלן: פורסוקול 2.9.03, וכן החיך בגזר-הדין).
- 19 שם, פסקה 2.
- 20 סעיף 441 לחוק העונשין.
- 21 פ”ד כ(1) 602.
- 22 שם, בעי 607.
- 23 עברה המצויה כיום בסעיף 415 לחוק העונשין.
- 24 לעיל הערת 20, בעי 609.
- 25 פורסוקול 2.9.03, לעיל הערה 18.
- 26 בית-המשפט הגנור לגסיון של הסניגור ”לאכול את העוגה ולהשאיר את שלמה“, קרי לחתיר את הסדר הטיעון על כנו ולהמיר את אישום האניס באישום תגסיון לאניס, אך לחזר בו מן ההודאה בעברת התחנות. ראו גזר-הדין, לעיל הערה 11, פסקה 3.

של עשירים וארבעה תורשים, ואף חויב בפצוי כספי לשתיים מהמתלוננות.¹⁵ בקביעת השונש התושב בית-המשפט, בין היתר, בכך שאלקובי שונה כמעט כחודש ימים בבית-המעצר, ונזקף על כך הזה במצער-בית כחשעה חרשים.¹⁶ גזר-הדין הסתמך על המערכת העובדתית שפורשה ככתב-האישום המתוקן.¹⁷

במסגרת מאמר זה לא אוכל ולא אנסה לקבוע מהמאיים עובדתיים בנושאים שנותרו שנויים במחלוקת. עם זאת אבקש לקרוא את גזר-הדין, שבבמסגרתו נכנס בית-המשפט בעובי הקורה של המקרה, ולבחון את החיוב המשפטי של המפשה ואת השאלות שהיא מעלה לגבי היחס בין משפט למין, מגדר ומיניות. חוקי דיוני לא יהיה חן אלקובי, תאדם הספיקי, אלא המשפט וגזר-הדין והשאלות שהם מעלים על-אודות הדינלציה המשפטית של מין, מגדר ומיניות.

המשפט של חן אלקובי מעלה שאלות בעמיתים אחיים הנזגעים בהסדרה ובפליטיקה של מין, מגדר ומיניות. גישות שהינן בעלות-ברית ליחיים קרובות מצאו עצמן חלוקות סביב פרשה זו. צומת ראשון של המחלוקת הוא זה שבין גישת פמיניסטיה, הודאה את המין כאחד מסוכן לאשה בתורה פטר-איר-כילית, ומבטאת להבטיח לאשה מידע ושליטה מלאים לגבי שהנפיה ליקורים אינטימיים, ובין גישת קוויירית וחרמים קרוכים לה במחשבה הפמיניסטית שמעוררת על קיומם של גבולות ברורים של מין, מגדר ומיניות, וממלא גם על הצורך ועל הובלות לוחות גבולות אלה. במקרה של אלקובי נפגשו בצומת זה לסביות פמיניסטיות עם סרנסגנדרים, והויכוח גלש לשאלה: מי היא – אם יש דבר כזה – אשה אמזרית ולמה סרנסגנדריות, וכפי שנראה, פרשה אלקובי זכמה חן לפשנות לסביות חן גבריות ובין סרנסגנדריות, צומת שלישי – הקשור להחלמות בין גופם ומינם הביולוגי ובין סרנסגנדריות, שכאה להבטיח לאגשים שהשים אי-הלמות בין גופם ומינם להלחשתם תוחים המגדיר את האפשרות לשנות את גופם ולהתאים אותו בצורה מלאה להתחשתם המגדיר, ובין גישות אחרות, הוחות כיליל את הטיעון של צורך בהתאמה בין גוף ובין זוחת מגדירית, לעיתים מתוך דחייה כוללת של הטיעון של זוחת מגדירית בינרית. הקונפליקטואליות והסערה של צמתים אלה נובעות במידה רבה מריכוי קטיגוריות שונות של זוחת המצויריות והמשנתה (נשיות, גבריות, לסביות, טרנסקסואליות, טרנסגנדריות) והמצויריות שבהן צומת של זוחת מגדירית בינרית, האלה, אלא גם על הקונפליקטים תפנימיים שבהמגדר כל אחת מהן ועל הקישי בשימור הובלות בינרין. בתנית הפרשה לאור צמתים אלה ובחנתם תביקוריות יעמדו במרכזו של מאמר זה.

- 15 חלק ב של המאמר יבחן את עמדת בית-המשפט, כפי שפותחה בגזר-הדין, בנייתות עברת ”התחנות כאדם אחד“. חלק ג יתמקד ב”הצדה” שתוסיף בית-המשפט בגזר-הדין בשאלות על מגדר והסמכה, חלק ד יבחן, מתוך לשיח המשפטי של גזר-הדין, את השיח שיצרה הפוליטיקה החזונו-טרנסגנדרית בישראל סביב המקרה של חן אלקובי.
- 16 שם, בפסקה 8–9.
- 17 שם, בפסקה 7.
- 18 שם, בפסקה 1.

עברת התחנות.³² סעיף 34בא לחוק העונשין, שעליו הסתמך בית-המשפט בבואו לתמוך את השינוי בעקרונות הפרשנות, קובע: ”ניתן דין לפירושים סבירים אחרים לפי תכליתו, וכרע העניין לפי תפישת המשקל ביותר עם מי שאמור לשאת באחריות פלילית לפי אותו דין.”³³ בהסתמך על סעיף זה הדייש בית-המשפט את תגליתם ”לפי תכליתו”, אך בכך בחר לא לתת משקל מכריע לסיפא של הסיפוי העניין וכרע לפי תפישת המשקל עם הנאשם.³⁴

ביסוכם וניתוח של סוגיה זו ציינ בית המשפט ”למעלה מן הצורך” שגם אין קיבל את טענת המניגד שאין לורשיע את אלקובי בעברת התחנות, והיה ניתן לורשיע³⁵ עברת קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק העונשין,³⁶ כפי שאכן נעשת במקרה של תודווי הנשוי שהתחנות להודו דווקא (עניין אל שיעבי) שעליו הסתמך המשיע.³⁷ גם אם נקבל את הפרשנות החדשה שאימץ בית-המשפט, צולת השאלה: האם היה נכון להרשיע את אלקובי בעברת התחנות לאדם אחר ככוננה להנחית את הרציון כי ניתן להרשיע בעברה זו גם כאשר אין מדובר באדם מסוים, אלא באדם פיקטיבי, פירשה מירה גור-אריה במאמר שעליו הסתמך בית-המשפט בהרשעתו זו. גור-אריה בקרה, בעקרונות פסק-הדין בעניין אל שיעבי, את אי-הכרח הפסיקה בהתחנות לתמוך פיקטיבית במקומה

ראו סעיף 20(ב) לחוק יסודי: השפיטה, ס”ח 1110, 78, המשפטי, חקוב כי ”חלצה שנפסקה בבית המשפט העליון מהיכח כל בית משפט, וזלת בית המשפט העליון.” בית-המשפט המחוי בתל-אביב חזר בשנת 2001 על הקביעה כי עברת התחנות באדם אחר דורשת שאותו אדם יהיה איתני, ולא בדוי. ראו ט”פ (ת”א) 40250/99 מ”פ 01/01 בן קאסם בורל (לא פורסם) פיק שניס-יעיר לפסק-הדין, פסקה 2. עם זאת, מ”פ 01/01 40191 מדינת ישראל נ’ אנואר (לא פורסם), הוריש אדם בעברת התחנות על-סמך העובדה שתציג את עצמו ”בשם בודי”. בית-המשפט לא דן בפסק-דין זה בשאלה קיומו או אי-קיומו של האדם שאחורי השם הבדוי ובמשמעות המשפטית של עוברת זו. בת”ח (ת”א) 1010/01 מדינת ישראל נ’ פדר (לא פורסם) הוריש בעברת התחנות נאשם בעיצו עברות מין בנישים בהציגו עצמו כ”מדריך חמנים”. בית-המשפט שהרשיע לא דן כלל בשאלה המשפטית של מידת הצורך בקיומו של האדם שאליו נתחמה.

32 סעיף 34בא לחוק העונשין.
33 כנראה שבית-המשפט תכנן לומר שהפרשנות החדשה התחנות לאדם ספציפי אינה ניתנת לפרשנות סבירה לפי תכלית החוק. לדיון ביח המלקים השונים של סעיף 415 לחוק העונשין קובע צורה של קבילת דבר במרמה” מ”רמה” מוגדרת כאותו סעיף לשיענת לעניין בעניין בעבר, בהורה או בעתיד, וישננה בכמה בעל פה או בהתחנות, ואשר הופיע אותה יודע שאינה אמית או שאינה מאמת שודא אמית.”
34 גור-הדין, לעיל הערה 11, פסקה 5.
35 סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח המוגלן], המשפטי-2, 1982, ס”ח 143, 43, המתיר להרשיע נאשם בעברה בשאלה בה התגלה מהעובדות שהוכחו לפניה, אף אם עוברות אלה לא נטענו בכתב-האישום, ובלבד שינחה לנאשם התחנות סביבת להתנגד, עם זאת פסק אם היה ראוי להפיעיל סעיף זה במקרה כמו זה הנכונה, שבו נאסדה תודעת הנאשם בהסגרת הסדר-שיעון שעסק בסעיפי חוק אחרים.
36 סעיף 415 לחוק העונשין קובע צורה של קבילת דבר במרמה” מ”רמה” מוגדרת כאותו סעיף לשיענת לעניין בעניין בעבר, בהורה או בעתיד, וישננה בכמה בעל פה או בהתחנות, ואשר הופיע אותה יודע שאינה אמית או שאינה מאמת שודא אמית.”
37 גור-הדין, לעיל הערה 11, פסקה 5.

תפישו של התחנות לבל פין אחר: ”פשוטו של מקרא, כי מי שמציג עצמו כוכר, למרות שיש לו אברי מין נקביים – ללא ספק אחר הקריטריונים המקובלים כיום להחנה בין זכר לגיבה – ממלא אחר הזסר העוברתי של ”התחנות”,²⁶ זאת בתנאי שמתקיים הזסר הנפשי של כוננה מיוחדת להונות אדם אחר.²⁷ בהתייחסו לפסק-הדין שודרש בהתחנות התחנות לאדם מסוים, שעליו הסתמך המניגד בנדל, ציין בית המשפט כי לפיו אותו פסק-דין ”ורמו מים רבים בקשיון”, וכי פרשנות תכליתית של החוק, כמתבקש כיום גם פירוש פלילי, אינה מהיבט שהתחנות חווה לאדם מסוים, יודי בהתחנות כדמות פיקטיבית להקים את יסודות העברת. הפרשנות שנתונה בפסק-הדין בעניין אל שיעבי, קביע בה-המשפט, אינה צולה בקנה אחד עם הערך המוגן בעברה, והוא הנגה על כל אדם מופני הנואה הנעשית באמצעות התחנות בדבר מיוחדת והחזו של מי שעומד מולו.²⁸ בית המשפט אף העמיד על בקורות שמותיה מורה גור-אריה על פסק-הדין שניתן בעניין זהות מסוימת השונה מהותו הוא, והות זו לא מהותית בהכרח בקיומו של בעל אותה זהות.²⁹ עוד הסתמך בית המשפט על פסק-הדין שניתן בבית המשפט העליון בעניינו של הפסיכולוג אליהו פלח, שהוריש בסדרת העשים המונים במרמה שביצע במשפחות שלו במסגרת עבודתו כפסיכולוג קליני ובמחלף חסיפול.³⁰ בית המשפט הסתמך על החלק בפסק-הדין בעניין פלח שצורת את היסוד של ”מרמה לגבי מותו הנעשה” כעילה לשלילת הסכמה בעברות מין שבתחיל העונשין, בפסק-דין זה נקבע כי הצגת המלשיים האודיוסיים כחלק מהתפול הפסיכולוגי צלחה לכדי מרמה שכונה, שהי תשיקול האמיתי והמכריע לקמן ההסכמה היה אמנות המתלוננת שהמשיעים האודיוסיים נעשים כחלק מהתפול והמכריע. מכאן חסך בית-המשפט ש”גם במקרה שבפנינו, מדובר בהשגת ”הסכמה” לעשיית מעשים אודיוסיים בגופו של המתלוננת, שאילו היו יודעות את העובדות לאורן,

לא היו מסכימות לכך.”³¹
לא ברור מדוע סבר בית המשפט שניתוח המרמה לגבי מותו הנעשה בעניין פלח רלוונטי לדין בשאלת האפשרות להרשיע את אלקובי בהתחנות כאדם אחר; נראה שלכל היותר היה חוכר יכול להיות רלוונטי לשאלת עברות הנסייון לאינוס והמעשה המוגנה תוך שלילת ההסכמה, אם כי גם בהקשר זה יש לתת את הדעת על כך שאלקובי הואשם בכתב-האישום במרמה לגבי מדינת העזישה (ולא לגבי מדינת המעשה), לאור אי-הרלוונטיות של פסק-הדין בעניין פלח לעניין זה. ניתן לומר שבבחינתו, אף אם היא הסתמכה לשיטתו על עקרונות הפרשנות החלישים וצל בקורותיה של גור-אריה, טעה בית המשפט המחזו מן החלכה שנפסקה בבית המשפט העליון בעניין אל שיעבי לעניין

26 שם, בפסקה 3.
27 שם, בפסקה 5.
28 כך מוסב ביום המשפט את התיקורת שמתח גור-אריה על פסק-הדין, ראו מרים גור-אריה ”התחנות להדמות פיקטיבית – תודעות באחד או מרמה” משפטיים ה (תשל”ג–תשל”ד) 6,73. ראו גור-הדין, שם, בפסקה 3.
29 סעיף 2024/93 פלח נ’ מדינת ישראל, פ”ד (תשל”ו) 2.
30 גור-הדין, לעיל הערה 11, פסקה 5.

קודם לזו או אפואי ממוני; דואג משעתק אותו מנהג של חוקי שבאמצעותו נרכש מגדר מכל סוג שהוא. אין שום מגדר "נאות", מגדר שהוא נאות למין אחד ולא לאחר, שחינו כביכול רכשוו התרבותי של אותו מין, שכן כל רכישה מגדר הינה סוג של חוקי. מגדר, ממשכה באסלר, הוא סוג של חוקי שאין לו מקור.⁵⁰ כשאנו ממלאים תפקיד מגדרי של גבר, אנו מחקים את "היות גבר", ואיננו עושים משהו הננוצע באופן טבעי מעברה ברולוגיית גבר. ששמלא תפקיד מגדרי של גבר מבצע המיד "חוקי" של גבריות, בין אם מבצע ולפרפורמנס של גבריות שקמה מבצעת יש אותו מצמד אונטולוגי, שכן שגורים מוזויים חוקי במהדה שווה, והאחד אינו אומנשי או אפואי יותר מלואה.⁵¹

עם זאת, ההופעה המגדרית היא הופעה כפואיה, ולכן, התנגות שאינה עולה בקנה אחד עם התרמות שלה – התרמות ההטרנסקסואליות – גורדת, כפי שהמקרה של אלקריב אכן מראה, נדוי, ענישה ואלמות.⁵² המעשים והמחזות שמתווים את הפרפורמנס נתונים למשטור חברתי המור יותר, שמגובל ומארגן אותם סביב שתי זהויות מגדריות מקושבות ויצבור, קרי גבר ואשה. המשטור המגדרי, שבאסלר מכנה "הפיקציה של קוהרנטיה של הטרנסקסואליות", הוא שמוליד את הכלל שמהייב הלמה בין מין ביולוגי, מגדר והשקיה תוצאה זו של המשטור מוצגת כמצב טבעי, כאילו המין הביולוגי היה נהנה לקוח באופן ספונטני את המגדר כמחזות פסיכולוגית פנימית שמשקפת אותו, ומחזות פנימית זו מולידה – ספונטנית כביכול – תשוקות ותחממות מיניות נאותות של אותו מין/מגדר.⁵³ בעקבות מותק ויטיג (Wittig), באסלר מצביעה על כך שקסאפשו את גיבול הנשים, במיין שרק תכונות לקיים והטרנסקסואליות (תכפיות) כמוסד המאפשר את גיבול הנשים, במיין שרק אם מיניות את קיומו של הגדר מהותי ומבחין ("טבעי") בין המינים ניתן להנהיג יקה תכונות ובלתי-נמצעת ביניהם, הנהה שהיא אקסיומה של ההטרנסקסואליות.⁵⁴ כך המעורר שבאסלר מתארת, הנובי על גבריות מגדרית ועל תפיסה שהתפקיד המגדרי נובע כביכול באופן טבעי במיין ביולוגי, ביניר אף הוא, הינו חלק ממנגון ההטרנסקסואליות הפואיה.

- 50 בסלר, לעיל הערה 1, בע' 336; זין, לעיל הערה 48, בע' 197: 137–138 Butler, *ibid.*, at pp. 137–138.
- 51 זין, שם, בע' 197.
- 52 בסלר, לעיל הערה 1, בע' 339.
- 53 134–141 pp. Butler, *supra* note 46, בע' 48.
- 54 110–128 pp. Butler, *ibid.*, at pp. 1–34, בע' 196.
- 55 207–213 pp. Butler, *supra* note 48, בע' 48.
- 56 141–144 pp. Butler, *supra* note 48, בע' 48.
- 57 שם, בע' 197.
- 58 141–144 pp. Butler, *supra* note 48, בע' 48.
- 59 196.
- 60 207–213 pp. Butler, *supra* note 48, בע' 48.
- 61 141–144 pp. Butler, *supra* note 48, בע' 48.
- 62 196.
- 63 207–213 pp. Butler, *supra* note 48, בע' 48.
- 64 141–144 pp. Butler, *supra* note 48, בע' 48.

כמעביות, לבין קטיגוריות המגדר, שנתפסה כהנהגה תכריתית, באסלר מציגה קריאה חדשה של הירחסים ביניהם, וביציה, קטיגוריות המין אינה קיימת באופן טבעי ויצמאי, אלא דווקא מיצרת על-ידי המוסד החברתי של מגדר: באופן מסודרי, התנהגות התיאורטית בין מין למגדר שימשה לפיתוח הטיעון כי לעומת המין הביולוגי, המגדר הוא הנהגה תכריתית, ולכן אין הוא תוצאה מקדית או "טבעית" של מין ביולוגי וגם אינו קובע ויצב כמו מין. כבר מהפוסט זו של מגדר עולה כי אף אם מתחיקים בתפיסה הכיגורית של מין, אין נובע מכך ש"גבר" ייגור באופן בלעדיו מגוף זכרי או ש"אשה" תיגור רק מגוף נקיב, יתר על-כך, כדרכי בהסלר, אפילו אם נחזיק בהפיסה ביגורית של מין כמורכב אך ורק מהצמד הציגורי זכר/נקבה, אין נובע מכך בהכרח שיש רק שני מגדרים: התנהגות של מערכת כיגורית של מגדר/נקבה על תפיסה שבה המגדר הוא המוגדר-דאי של מין, באשך מפתחים תפיסה של מגדר כעצמאי ממין, נובע מכך ש"גבר" או "גבר" עשויים לסמן גוף נקיב באותה מידה שבה הם עשויים לסמן גוף זכרי, ו"אשה" או "גש" עשויים לסמן גוף זכרי באותה מידה שבה הם עשויים לסמן גוף נקיב.⁴⁶

באסלר צועדת צעד נוסף מצד לתרונה זו, וטוענת שאפילו קטיגוריות המין עצמה אינה דבר "טבעי", במובן של היותה קדם-תכריתית. הקטיגוריה של מין הינה המיד ממוגדרת מולתהחלה, ואין לה קיום סרומי למגדר, לשיטה, אין להבין את המגדר רק כתוכן התרבותי שניתן למין, אלא גם כחלק ממערך הייצור שמוקים את קטיגוריות המין עצמה. מעורר המגדר, שמתלק אותנו לגברים ולנשים, הוא גם המשכמת השתגית-תכריתית שהמין מייצר בה כאילו הוא קדם-שתגי או קדם-תכריתי; המין מייצר בה ככוח שאינו מובנה כביכול, אלא "טבעי".⁴⁷

באסלר מציעה להבין את המגדר כפרפורמטיבי-ביצועי (performative), וכאפיקט של סימן גופני: המגדר נוצר באמצעות פעולות ומחזות, באמצעות מציגים. אלה מייצרים את האשליה של גריען פנימי של מגדר, הפרפורמנס (המצג) מייצר את החזות שהמגדר מהיימך לזרתי; הטיעונים שמתחיימים לזרתי התוצאה של מגדר הם למעשה אלה שמתנונים את החזות המגדרית בצורה פרפורמטיבית, כשאשך לובשת בגדי אשה, מדרבת בלשון אשה, היא מיצרת עצמה כאשה. לגוף המסוגדר אין אים-כן מעמד אונטולוגי בנופר מן תפעולות השונות המכוננות את ממשותו.⁴⁸ אם הטיעונים המגדריים אינם מתעיתים (אקספטיביים), אלא מצגיים-ביצועיים, הם מכוננים למעשה את החזות שלהם מתיימרים לבשאי, ואין בסיס לטענה שקיימת חזות אחרת מוז המוצגת, קודמת לה ואפואית ממנה.⁴⁹

ה"דראג", לפי באסלר, חושף את המבנה החוקיי הנסיסי ואת הפרקטיקה החוקיינית של המגדר עצמו, ומאפשר להבין שהמגדר הוא תמיד חוקיי, שכן הדראג נועץ טרזי בין מין אנטימי לבין תופעה מגדרית. דואג, ביציי, באסלר, אינו חוקיי או העתק של מגדר

46 Judith Butler Gender Trouble (New York & London, 1990) 6, 112.

47 Butler, *ibid.*, at pp. 6–7.

48 Butler, *ibid.*, at pp. 25, 135–140.

49 [קסל] מכאן (מתחלמת: דונה רת, תשס"א, כרך ב' 208–210): עטליה זין "חוקיי ציטוט והתנגדות: הצרות המגדריות של ג'ודית באסלר" מכאן (תשס"א, כרך ב' 191).

49 Butler, *supra* note 46, at p. 141.

"התרחקות כגאוס אתר": חיפוי ומיר סגודי במשפטם של חן אלקובי

ואת, בשל עסקת-השיעור שבמסגרתה הודח אלקובי בכתב-האישום המתוקן, לא הגיע חריב לכלל דיון.

קביעת המין – או המגדר – של אדם לצרכים משפטיים הינה שאלה מורכבת במיוחד כשאנו עוסקים בגאוסים מתנהלים לפי הזהות המגדרית המצופה מהם. המונח "טרנסג'נדר" משמש בניגוד לאנשים שהמין שלהם מתנהלים לפי זהותם המגדרית ולכן נולדו בתורם, למטרות שינוי המין, המונח "טרנסג'נדר" משמש בצורה רחבה יותר כמונח כיסוי כללי לתיאור אנשים התחצוץ בצורה זו או אחרת את גבולות המין והמגדר. אף אם לא ישנו את מינם, בצורה רפואית, ארון בקסיג'נדר אלה בהמשך. אך יש לתת את הדיעה על כך שהמטופל של רישום המין אינה מוגבלת לאנשים שמסוגלים את מינם: תביעה נעוצה בעצם הקביעה של מין, המיוצגת לפי באשלו על-ידי עקרון ההטרוסקסואליות המפריה וההצצה לה לשמירה, המשפט מגיה אס-כך תפיסה בינרית של מין ושלו מגדר. אף שההצצה מורכבת יותר, הן לגבי מין וגבי מגדר, המין, הנתפש לביולוגי ול"שפטי", שנושם במודש האוכלוסני, נרשם לרוב על-פי הג'נטיקה (איברי המין) של הנולד. אולם סיבוכי הזיהוי באמצעות ג'נטיקה קורה בהולדת אינטרסקסואלים (שכוננו בעבר "הטרנסג'נדרים"), שנוצרת עם אנטומיה שאינה תרנית או נקבת במורכבות וצפויים לא-ברורים. ילודים אלה מנותחים לציתים קרובות כדי "לתקן" את הנושלה ולעשות אותם לזכר או נקבה בברורים.⁶⁰ יתר על-כך, אף כי קביעת המין נעשית לרוב לפי הנושלה, יש לעצמה כמה גורמים שקובעים את מינו הביולוגי של אדם: (1) מין כרומוזומלי או גנטי – XY או XX; (2) מין מורפולוגי – שחלה או שחלה; (3) מין מורפולוגי פנימי (לרבות קיום רחם); (4) מין מורפולוגי חיצוני, קרי איברי המין – פין או פות; (5) מין הורמונלי – אנדרוגנים או אסטרוגנים; (6) מין פנוטיפי – שיער פנים וזוהו או שדיים. לאלה מצטרפים גורמים נוספים הקובעים את הזהות המינית של אדם מעבר למין הביולוגי: המגדר שניתן לאדם ושהוא גדל לתוכו, והזהות המינית שלו בתפיסתו העצמית. גורמים אלה חופפים אצל רוב האנשים, אך לא אצל אדם אחד. אנשים אינטרסקסואליים כאמור הם כאלה שיש אצלם דו-משמעות או אי-מובנה באחד מששת הגורמים הביולוגיים, או לחלופין אי-ההאמה בין הגורמים לכן עצמם.⁶¹ המונח טרנסג'נדר, ובאופן דומ יותר טרנסג'נדר, משמש לתיאור אנשים שאין אצלם ההאמה בין המגדר והזהות הזוהו המינית בתפיסתם העצמית ובין המין הביולוגי כעולה מהמורמלים השונים הקובעים אותו.⁶² לצד העובדה

59 ראו: Judith Shapiro "Transsexualism: Reflections on the Persistence of Gender", *Body Guards: The Cultural Politics of Gender and the Mutability of Sex* (New York & London, Julia Epstein & Kristina Straub Eds., 1991) 1-2; Andrew Sharpe *Transgender Jurisprudence* (London & Sydney, 2002) 1-2; Julie Greenberg "Therapeutic Jurisprudence: Defining Male and Female Interspecificity and the Collision between Law and Biology" 41 *Ariz. L. Rev.* (1999) 265, 271-275.

60 Greenberg, *ibid.* at p. 278.

61 Greenberg, *ibid.* at p. 281.

62 Greenberg, *ibid.* at p. 289-291.

תפיסה זו של מגדר כזהות שרונה ממיר פירפורמנס, ממיר חקוני, חושפת את הכשל בקביעת בית-המשפט כי חן אלקובי האשה הזהות לאדם אחר, פיקטיבי. עצמת בית-המשפט מבוססת על הזהות שהתפקיד המגדרי הניש חייב לגביע בטבעיות מאברי המין הנקבים שיש לאלקובי. עצמת זו נותנת עדיפות נאם לא בלעדיות (אונטולוגית לקובה שממלאת תפקיד מגדרי של אשה על הנקבה שממלאת תפקיד מגדרי של גבר. האשונה נחשבת אמיתית, משנייה הינה פיקטיבית או חקונית. באשלו מפרערת על הדיכוטומיה המפריה הזאת בהציעה לראות את שתייהן כאמיתיות או פיקטיביות באותה מידה. לשיטתה של באשלו, חן אלקובי כהזוהו הינה לא פחות פורפורמנס ואל פחות הזהות – וגם לא יותר אמת – מחן אלקובי כבחורה. הרשעה אלקובי בהזהות מייצגת גם את המיכת בית-המשפט בהטרוסקסואליות המפריה כפי שתוארה אותה באשלו: מחזיון בעברת הזהות בנור-הדין עולה תפיסה של המגדר הבינרי וכנובע מהמין, ושל התפקיד המגדרי הנשי כנובע באופן טבעי ואמיתי מאיברי המין הנקבים. אלה תפיסות שעומדות בבסיס ההטרוסקסואליות המפריה, והן חוזרות ונכפות את מערכת המגדר והטרוסקסואליות על חן אלקובי. לאור זה אפשר להבין את הסתמכותו של בית-המשפט על איברי המין הנקביים כקריטריון זהות מבריע – אף שביח-המשפט מודה שהוא רק אמת מהקריטריונים, ואינו מסביר מדוע הוא הקריטריון המכריע: איברי המין נתפסים כמיוניים למין ההטרוסקסואלי, המבוסס על הזוהו של איברי-המין הנקבי, והבחירה בהם כקריטריון מכריע מבטיחה שימור של סדר המין ההטרוסקסואלי.

אך המהות באיברים אלה כקריטריון המכריע של הזהות המגדרית בעלת שאלות קשות לגבי תרשעותו של אלקובי בעברת הזהות. זה המקום לציין כי בכתב-האישום, פוטר לחתימתו של אלקובי כאל "הנאשמת", ולכן שותאשם השני, ירד של אלקובי, ריע כי הנאשמת [...] היא בתורה.⁵⁵ לא נטען בשום מקום שאלקובי, שהתחתנה כדברי כתיב-האישום לגבר, הינה אשה, למעשה, אף לא נטען שמין שמינה הביולוגי הוא נקבה. מינו של אדם רשום במרשם האוכלוסני⁵⁶ ורישום זה הוא ראיה לכאורה לנכונותה של פרטי הרישום.⁵⁷ על-פי חוק, כל הודעה על לידת, וזו כוללת את מינו של הנולד – זכר או נקבה, נמסרת לפקיד רישום במרשם האוכלוסני על-ידי האחד: על המוסד שבו אירעה הלידה, או אם אירעה במקום אחר, על-ידי הורי הילול, הרופא הממליח שטיפלו בלידה.⁵⁸ הרישום שנעשה על-סמך המדיע שמסרו אלה הוא כאמור רק ראיה לכאורה, שאלת המין של חן אלקובי לא הוכחה אמרן בבית-המשפט אף כי הרישום יצר ראיה לכאורה לגבי המין של חן אלקובי כנקבה. אך גם אם כך, ראיה לכאורה זו אינה אומרת דבר לגבי הזוהו של אלקובי כגבר או אשה מכהונה הזוהו המגדרי. על-מנת להשיע את אלקובי בעברת הזהות, גם לפי הפרשנות שנתן לה בית-המשפט, היה צורך לטעון עובדות אלה. עם

55 גור-הדין, לעיל הערה 11, פסקה 1.

56 סעיף 4(ג) לחוק מרשם האוכלוסני.

57 סעיף 3 לחוק מרשם האוכלוסני.

58 סעיף 6 לחוק מרשם האוכלוסני; תקנות מרשם האוכלוסני (המפסיים להודעה לידת ופטירה), התשל"ב-1972, ק"מ 2888, 1267. חוק מרשם האוכלוסני כולל גם תוראות בדבר שיעור של רישום קיים בתקשר של האמר זה בעניין זהות את הדיע על הזהות המגדריית שביסוד חוק מרשם האוכלוסני העוסק ב"רופא" שהוא ממיר זכר ובי-שיעור לידת, שהוא ממיר נקבה. הודת לדין וודלוגי שתפנה את תשומת-ליני לקצות זה.

את דברי הנאשמת (בלשוננו), כי הרגשתה כטרנסגנדר היא כשל גבר בכל המובנים, ורנינו תרגשת גבר תכלוא בגוף אשה. עם זאת, ולכך אשוב בהמשך, דחה בית-המשפט את הטענה כי אין מוטלת על הטרנסגנדרים חובה לגלות למי שהם מבקשים את קיבתו האינטימית "את העובדה שהם בעלי אברי מיין וכריים או גקייסים".⁷⁶ בית-המשפט הבחין והדגיש מפורשות שאדם לא יואשם בהתחנות אם יראה כוכר ויתנה כוכר או ילבש בגדי גבר אף אם הוא בעל אברי מיין גקייסים (ולדוגמה), ובמקרה זה יש לדעת אותו לא כמי שהתחנה, אלא כמי שגנב בהצגתו להחששו ולחמתו הפנימית והרגשית. יש לחתור ולכבד את ההתנגדות הזאת, כדברי בית-המשפט. אך כל זה אמור עד לרגע של קשידת קשר חכרת-אינטימי, עת תחול חובה הגלוי של חיותו "יכרה" או "גקבה" במת-המשפט חכרת-המשפט מכנה "המובן הצר והמקובל כיום בחברה", שכן אותה אין מתקיימת הסכמה חופשית לחיטים של כל-אין בהתחנה.⁷⁷

על פניו, כולק זה של גור-החוק, נראה שביח-המשפט קיבל את הדגם הטרנסגנדר של חות ככלל ושל אלקיבי בפרט: הוא ציין שאלקיבי סובלת מבציה בחותה המינית, כעולה תן מדבריה וכן מחוותה החינוכית, שהיא, כדברי בית-המשפט, "כחותה של גבר-צעיר". עובדה זו נמתכה בעיני בית-המשפט בתסקיר קציין המבחן, שציין כי אלקיבי חווה בלבול בין גשייתה לחתנה על-פי המגדר הגברי. לכין חתנה כי בסיטואציות מסיטמות היא נדרשת להתנהג כחורה.⁷⁸ לכאורה, היה בית-המשפט אמור להחזיר ולכבד את התנגדות הזאת, אולם למרות קביעות אלה, שלפתח אדם יכול לחיות לפי חותה המגדרית החואמת את החוששו ואת חותה הפנימית והרגשית עד לרגע של קשידת קשר חכרת-אינטימי, אלקיבי מחווה לחיות כחורה ואשה לכל אורך גור-החוק: בית-המשפט מתייחס אליו בלשון גקבה לאורך כל גור-החוק.⁷⁹ בניגוד לקביעתו בדבר העודד לחתני ולכבד את ההתנגדות המגדרית של אדם חתנה לפי החוששו חותה, גור-החוק פותח בביטויט משירו של שלום חתוך "זו לא גברת תן ארון", ומבשר ש"במקרה שלפנינו נתברר כי הארון הוא גברת".⁸⁰ כבר בפתיחת גור-החוק מבשרים לנו אסי-כן שאלקיבי היא לא רק בעלת אברי מיין גקייסים, אלא היא גברת. כמבין שהחשעה בחתנות לאדם אחר, אדם פקטיבי, אף היא שוללת את קיומו של תן או קובי, חתן לפי חותה המגדרית החואמת את חותשתו וחוחו הפנימית והרגשית. יש להגיש כי תערת בית-המשפט מסייגת לכאורה את החשעה בעצרת החתנות, בכך שביח-המשפט קובע כי בדגיל לא יואשם אדם בהתחנות אם הוא חי לפי חותה המגדרית הנכחרת, אלא כאשר הוא קושר קשר חברתי-אינטימי עם חולתו. אם כך, לא ברור כיצד קביעה זו עולה בקנה אחד עם נחתה עכרת-התחנות שהציג בית-המשפט בגור-החוק, שכן ניתוח זה אינו מברין ביסודות העצרה, כפי שפירש אותם בית-המשפט, בין הסיטואציה של "קשר חכרת-אינטימי" לכין

76 גור-החוק, לעיל הערת 11, פסקה 12.
 77 שם, בפסקה 13.
 78 שם, בפסקה 7.
 79 אף-על-פי ששיליים נורה גרינברג ואיש הוא מתייחס בלשון חתואמת את חותה המגדרית שלתם.
 80 גור-החוק, לעיל הערת 11, קטע המתייחתי.

חיתה כחורת את הקישי המוחתי שבקביעה כי חיתה זו מרמת מצוינו של תן אלקיבי לחציני עצמו ככוכר. אחרת לדין בשאלת המרמה בהמשך דברי.⁷²

ג. "אתה חברה שלי"⁷³ גור-החוק על מגדר והסכמה

ג. מגדר

אחרי שקביע שהיה ניתן להרשיע את אלקיבי בעבדת החתנות ולאחר קביעת גור-החוק, הוסף בית-המשפט בסיום גור-החוק "הערה על מגדר ועל הסכמה לעניין עברות מיי". כאמור, במסגרת הדין בעבדת החתנות התייחס בית-המשפט לחותה המגדרית של אלקיבי כאל החתנות וכחות של אדם פקטיבי, ב"הערה" על סוגיית המגדר התייחס בית-המשפט לעדויות שחבא במסגרת השיעונים לעונשי: עדותה של דייד אילנה ברנר, מנהלת המרכז למיניות ולחות מינית, שהגישה כי מגדר חותה מינית אינם תלויים רק באברי-המיני; עדותה של נורה גרינברג, שסיפרה כי נולדה חיתה כוכר, ובשנות תאביעם לקחה עברה תהליך לשינוי מיין גרינברג, שסיפרה כי נולדה חיתה כוכר, ששירת כצדיל כמדריך קרב מגע, וכת-המשפט הדגיש שחיותו הגברית והשורית אינה יכולה לרמוז כי מאחוריה באובא המשפט והחברתי, אך ככל-זאת מצא לנכון להודיש להופעת הטרנסגנדרים ולהשליכותיה מסתתרת מי שמוגדר עדיין בחערת החות כ"גקבה". בית-המשפט הדגיש כי העדים לא חובאו כמוחות, ולכן אין הוא מוצא לנכון להודיש להופעת הטרנסגנדרים ולהשליכותיה במישור המשפט והחברתי, אך ככל-זאת מצא לנכון להודיש את חותה המינית ב"הערה" בקשר זה ציין בית-המשפט שהחשעות של "חיות מינית לא ברורה והמצער בין המינים" עסיקן יותר ויותר את החברה, את המחוקק ואת התיימשה, וכן הוסיף ואמר כי "בשנים האחרונות חוקמו באיקימיות ועוד, כבר מתגלגלים את שבידת החות המינית וששטושו חודשי לשון כמגדר", תיאורית קווידית ועוד, כבר מתגלגלים את שבידת החות המינית וששטושו מלומדי: "אחרי שהחכיר סרטים אחדים שחצינו כדבריו את שבידת החות המינית וששטושו המבולות בין המגדרים, בנין מאדאם באשרפליי, משחק חלמעות, חלל אודות אמא ופרמילת מלכת המלך, ציין בית-המשפט כי הוא מוכן לקבל את דברי העדים, כמו גם

72 ראו לחלן בפסקה 2ג.
 73 העיבה "אתה חברה שלי" לקוחה משם שירה של יונה וולך (ראו וולך "אתה חכה שלי" מופע תשס"ז) 62, והיא גם שמו של המופע והאלבום של שירי יונה וולך המלונת שהוציא עד צור (1999): "אתה חכה שלי" יש לך ראש של בחורה/ ואחור בחורה בחורה/ כמו שחילל חמותק חוא/ אפר לי בחערה/ את בחור בחורה/ או לחפ בחורה בחור... זה די מסתדר בחור/ חורי חמות מה שמשתנה/ ולא חורה חנופנית/ ביצים חדומות/ חמסותיות כוס חאותני/ או כוס/ חמסתיר ביצים..."
 74 גור-החוק, לעיל הערת 11, פסקה 11.
 75 אך לא את הסיטים חרלווניטיים ביחתי: "הסיפור של ברנדון טינה" (The Brendon Teena Story), 1998 וסיטים חלילתי שיעסקו במקרה של ברנדון טינה, שנוגד כמקבת, חי כגבר חנופנית וסיטים חלילתי חמסתיר שיעסקו במקרה של ברנדון טינה, חית טינה קורבן לפחות בחלק מחייו וקיים יחסים עם נשים, כאשר חתלה חוכר, חית טינה קורבן לאלילמות ולכסוף לרצת על פרישה זו ראו לחלן פסקה 7, קטע לחערת 181-187.

המציעה⁸², וכי מציעה מגוונת הייתה לפלילי אף הוא אם גיעשה בניסיונות של הסכמה במרמה לגבי מיניות העושה או מותרת המעשה.⁸³ כתב-הדין המייחס למרמה בשאלה של מותרות העושה.⁸⁴ מאחר שהרשעות אלה היו במסגרת עסקת-היטעון, ולתגובתן מן ההרשעה בעצמת התחתות, לא כפר בהן הסנגור בשלב השיעור ליעוץ, לא נדרש בית-המשפט לתת תגובת מנומקת לגבי מידת ייחוסן במקרה זה. עם זאת, בהצעתו של המגד ועל הסכמה לעניין עבודת מיין, שהוא מצא לכונן לתת "לפני סיום" גור-הדין, התייחס בית-המשפט במעש לשאלות אלה. בהקשר זה הוא קבע, כאמור לעיל, שבעוד שבגוגיל אין אדם הייב "לחנות", בדברי בית-המשפט, את "מינו" לפני הסובב אותו, הרי "כאשר פלוג קושר קשר תכרי-אינטימי עם זולתו, עליו להשקף בפני הצד השני את היותו זכר" או נקבה, במובן הצד והמקובל כיום בתורה.⁸⁵ כאשר נוצרים יחסי אהבה וקשרים אינטימיים, קבע בית-המשפט, כל "הסכמה" של כזו או בת-חוג שהושגה ללא היעשה על "עובדת מותרות" זו מבוססת על פגיעה באוטונומיה של כזו-חוג, ואינה "הסכמה תופשית". בעיני הנתק, קובע בית-המשפט, "מקום בו פלוג מייחס יחסים אינטימיים מבלי לסבר אותו/ה של כזו-בת-חוג אודות מינו הגנטי-ביולוגי, יראו בכך תרמית ומצד שווה בדבר מיניות העושה".⁸⁶ גם הדישה מוצדקת לשינוי תכרי-התחיות לספק תגנת משפטית לנשים כאשר זו בית-המשפט מסכם ביולוגית של כל אחי מבני חוג הוא יסוד מהותי בקשר שנויים/שתיים. הנתות המינית-ביולוגית של כל אחי מבני חוג הוא יסוד מהותי בקשר שבני-חוגם. במסובות כאלו, וסתרת הנתות המינית נתפסת כמציעה לא חוגן, כהוללת שולל בגקודה רלוונטית כאלו, וסתרת הנתות המינית נתפסת כמציעה לא חוגן, כהוללת שולל באשר לשיב המעשה ולמיות העושה. אי-תעורבות המשפט הפלילי במקרים כגון דא, אין פירושת השאת היותו-מקשה על כנה, כי אם הפקדה של קורבנות השופים למרמה.⁸⁷ דברים למקרים דומים בלתי-87 בתקשר המרמה יש להוכיח כי בית-המשפט ציין בגור-הדין כי אפילו הנת מקבל את העענה כי לא ניתן להשיע את אלקובי בעבדת ההתחתות, הנת ניתק להשיעו בעבדה של קבלת דבר במרמה.⁸⁸

מתי אם-כן נוצרת מרמה לגבי מיניות העושה? בית-המשפט מציב בגור-הדין דרישה לפני אלקובי והדומים לו להצהיר כיצד כלשהו על "הנתות הגנטית-ביולוגית" ולחשוף את היותם "זכר" או "נקבה" במובן הצד והמקובל כיום בתורה.⁸⁹ בית-המשפט דורש מהאדם להשוף אינו אמת ביולוגית על-אודות עצמו בדגש האינטימי. קביעה זו מגיחה ביסודה שבאופן כלשהו, איברי המיין הם הקובעים למרות הכל, לפחות במסגרת קשר תכרי-התחתות.

- 82 דא לעיל הערה 10.
- 83 דא לעיל הערה 9.
- 84 דא לעיל הערה 9-11 ומסקנת להן.
- 85 גור-הדין, לעיל הערה 11, פסקה 13.
- 86 שם, בפסקה 14, בגור-הדין נאמר: "דרישה מוצדקת שלא לספק תגנת משפטית לנשים".
- 87 שם, בפסקה 15.
- 88 דא לעיל הערה 36-37, 72 ומסקנת להן.

סיטואציות אחרות. עבדת ההתחתות כוללת אומנם את היסוד של "כבונות לחונות", אך יסוד זה עשוי לא להיות מוגבל לסיטואציה של קשר מיני או זוגי, וכך בית-המשפט פותח למעשה בקביעתו לגבי עבדת ההתחתות את האפשרות להאשמת אנשים שאינם חיים בתחת המינית התואמת לגבי איברי המיין שלהם בתחתות גם בסיטואציות נוספות, שאינן כוללות קשר אינטימי. אומנם, יש לקרוא את ההרשעה צמוד להערה זו של בית-המשפט, אך מסקן אס יש בהרעה על-אודות המגד כדי לשנות את קביעתו הפרשנית של בית-המשפט לגבי עבדת ההתחתות. דהי-על-כך, יש להדגיש כי בית-המשפט לא הגביל את תוכן הגרילי למצב של יחסי מיין. הוא ריכז על "קשר תכרי-אינטימי", אך מעורבות הרשעו של אלקובי בכבדת ההתחתות עולה תוכן גילוי רחבה לא רק בקשר לאישים בניסיון לאונס, אלא גם בקשר להחלונות שצמח פתח יחסי ויזיות ומכרות ויזם אתה מהן התגשק. לאור תחתי-הסתות לאלקובי כאל "גברת" גור-הדין כולו, ולאור הקביעה שאלקובי תכחור הוא אדם פיקטיבי, הוא התחתות, נדמה שאכן "מגד" ו"תיאורית קווירית" נשאר תגור-הדין, במידת רבה, כפי שכינה אותם בית-המשפט, מבלי משים ואלו עם משים, "תיודישו לשיין" ו"מבנות אנשים מלומדות" בלבד.

בהקשר זה יש גם לתחות על קביעתו של בית-המשפט שבככל-אנשים אינם חייבים לגלות את הנתות המינית הגניטילית שלהם אלא כאשר הם יוצרים קשר אינטימי. מדוע ייחוד בית-המשפט ספדה את וקבע שרק בה חלה תוכן הגילויי נדמה שיש להבין מתוך זה לא רק בכך שבספרת המיין אנו מייחסים השיבות רבה למיין של כזו בת-חוג שלנו, אלא גם בכך שקביעה זו מבטאת למעשה חשש מהומוסקסואליות: מתן הנתות לאנשים בעלי איבר מיין וכרי לייחס יחסים עם גברים, או לאנשים עם איבר מיין נקבי לייחס יחסים עם נשים, מבלי שיגלו לשותפתיהם את ה"אמת" על איברי המיין שלהם עשוי, לפי תפיסת בית-המשפט, להשוף את השותפים להומוסקסואליות לא-דיונית ולא רצויה.⁹⁰ במובן זה, תפיסת הנתות ומגדרית שבית-המשפט מציג מסויגת ומגבלת, והיא מסתיימת במקום שבו תצייחם של גבולות המגד נאיימת על ההומוסקסואליות הכפויה.

2. הסכמה

כדור, לצד עבדת ההתחתות, תורשע אלקובי בעבדות נוספות של ניסיון לאונס ומעשה מגונה, וזאת על-סמך הוראת חוק העונשין הקובעת כי מציעה בשייה יחשב אונס אם הייתה הבעילה "בתסכמת האשה, שהושגה במרמה לגבי מיות העושה או מותרות

- 89 אכן, בדוגו בשאלת הסכמה והיותה תלויה תרבות, הפנה בית-המשפט לפסקי-דין ומאמרים אקדמיים שעסקו בורבות של המזאים ולסביבת, ונכד ראייתו את העניין כוללת קביעתו של מיין הומוסקסואלי. שם, בפסקה 14, על חודר שבת הומוסקסואלית משפיעה על הכרה בטרנסגנדרים, דא: 10-12, 89-59, at pp. Andrew Shapere "Institutionalizing Heterosexuality: The Legal Exclusion of 'Impossible' (Trans)sexualities" *Legal Queeries – Lesbian, Gay and Transgender Legal Studies* (London & New York, Leslie Moran, Daniel Monk & Sarah Berensford Eds., 1998) 26.

של קבלת רכב במרומה? שאלה זו כבר העסיקה את הפסיקה והישאלה פועמים אחדות. מקרה ידוע הוצג ציפ (ת"מ 157/98) ערך בן אברהם נ' מדינת ישראל⁹⁰ שעסק באדם ששיקר גנשים אחדות ביום לחוגו, משפחתו ומקצועו. בן-אברהם הציג עצמו בשמות ברורים (רי"ם נמרוד מידן, גיל אסף, ריד ערן אסף), ואימן לעצמו חזיות שונות: רופא נירולוג-מנעמת, טייס בחיל-האוויר, רופא נירולוג-כירורג מברית-החולים תל-הוד-הר, מיושבניקן, אדם בעל אמצעים ורכוש, פסנתרן, מרצה במקרקעית תל-הוד-הר באוניברסיטת תל-אביב, והכל, כדברי בית-המשפט, על-מנת לפאר ולהאדיר את שמו. מוצעויות של חלק מהגנשים במשפט עלה כי "עובדות" אלה, לרבות הזיות של בן-אברהם, כבר-כול, רופא עשיר, הן ששנו את לבן. בית-המשפט צמד על כך שבן-אברהם שות מסכת שקרים וכובים בדרך ערמונית ומניפולטיבית, והמשיך בדרך זו גם בעומדו על דוכן העדים בבית-המשפט. בית-המשפט מצא שקיים קשר סיבתי בין המצג הנוכח שהציג בן-אברהם לבין התוצאה של קיום יחסי המין, שכן הנשים נכנסו לקשר אותו לאחר שהאמינו לשקרו, ורק על בסיס זה נזאתו לקיים עמו יחסי מין. בן-אברהם הזאשם הורשע בעבירה של קבלת רכב במרומה, ונפסק שה"רכי" שקיבל היה יחסי מין מלאים. בעבדה זו הורשע גם הודווי הנשוי שתציג עצמו כיהודי דווק בעניין אל שעובי. בסעיף של קבלת רכב במרומה אין הנגלה של המרומה להקשר או לנושא פסונים, להבדיל מסעיף האונס במרומה, שם צריכה המרומה להיות לגבי מהות העושה או מהות המעשה.⁹¹

פסקי-דין אחדים עסקו במרומה לגבי מהות העושה או מהות המעשה. לעיל, שעסק במקרה שבו ביצע המציער מציגים אירוטיים בגוף המתלוננות בהשתנות אותו להזאמן שהמעשים הם חלק משיפול פסילולוגי. בפסקי-דין זה קבע השופט קדמי שכאשר המרומה מביאה לידי מתן הטכמה לביצוע מעשה מיני במעשה טיפולי כביכול, ואילו בפועל מתבצע "מעשה אירוטי לשמו", זה אינוס תוך מרומה לגבי מהות המעשה, וכי המונח "מהות המעשה" צריך לכלול גם את "אופיי" של המעשה מן ההיבט הנפשי הסיבטיבי של העושה. פסקה שעסקה בקטיגוריה של מהות העושה קבעה כי התקיימה מרומה לגבי מהות העושה במקרים שניתגלה בהם הטכמה למעשים מגונים כאשר הנאשמים הציגו עצמם בצורה שקרית: במקרה אחד דובר באדם שהתחזה לרופא אף שרשינו כרופא נוטילי⁹²

90 (לא פורסם),

91

בעבדה של קבלת רכב במרומה הורשע גם אדם בן שישים וארבע שיער קשר עם נערה בת המעשה באמצעות הזאנונות תוך שהוא מספר שהוא בן 17. הנערה מסרה פרטים על עצמה, לרבות את שמה האמיתי, בולשך קיימו משניים שיתות סלפונות, ולימים נפגשו, אחרי שמלאו לה שש-עשרה שנה ואחרי שהיא גילה לה שהיא עצמה אינו נער, והם קיימו יחסי מין בהסכמה. ההאשמה לא נגבת ביחסי המין שהיו בהסכמה, אלא לכך שהיא קיבלה פרטיים ואישר אינונט וסלפון עם נערה על-סמך שהענה שהוא נער בן 17. הנאשם הורשע במסעות הסדר-טיפולוגי ונדון למאסר על-תנאי. ראו ת"פ (בי"ש 2741/03 מדינת ישראל נ' סער (סם פוריסם), עניין סער מעיד שהשאלה של הנגה מסעה של הנערה צפויה להיות נפרדת במהות במדיום האינטרנטי. לאחזונה התפרסמה פרשה ברב אשה שהוצגה עצמה כגבר באחרי אינונט המיוערים להמוציא, והנערה גברים להתאנה בת באמצעות האינטרנט, עד שלבסוף גילי שמדובר באשה. ראו שרית מגן "אחורי, את שקיימתי" דערי 262.04, 46.

92 ציפ 616/83 פלילישמן נ' מדינת ישראל, פ"ד לסי (1) 449.

אינונטי, ועל האדם שהיו בהות מגדרי שונה ממה שאיברי-אם מסמלים להערי על כך בשלב כלשהו של התפתחות קשר רומנטי-אינונטי. קביעה זו מעלה שאלות לפחות בשני מישורים.

המישור הראשון חוזר לשאלה "האמה" שעלתה בהקשר הדיון בעבדת ההתחזות. האם הניסיון של בני-אדם מספרת את האמת על הותם, אמת שלעולם אין הם יכולים לקימול במהות מהי האמת לגבי אלקיבי איש, שהעיר לפני בת-המשפט במסורת השיעורים ליועץ וסיפר על השינוי שעבר במהותה לבחור, והתייחס לנקודות אלה בעדותו, ואמר: "לדעתי אין כאן עניין של התחזות. מאז שאני זוכר את עצמי אני זוכר את עצמי כגבר". "אני המעי מציג את עצמי כגבר. גם כשאני מציג את עצמי בפני בתורה שהיא הטרוסקסואלית לחלוטין. אני מציג את עצמי כגבר, לחלוטין, למרות שיש לי איברים של אשה. אני לא עברתי עדין ניתוח לשינוי מין. יש לי מסמכים שהוצגו מקבל אחי כגבר, וא הוכן ההתחזות?" וכאשר נשאל לגבי יחסים עם בתורה, ענה: "למה שאכיר מישהי וכפגישת הראשונה אני לה עולדתי כבתורה? אף פעם בחיים שלי לא הייתי בתורה אני מציג את עצמי כגבר. כשות מניע שאני מוריד את המכנסים, זה מניע לשאלה מה קורה אם בתורה חושבת שאני גבר ורואה שיש לי אברי מין נשירים אני אומר שיש לי משונה של כמה דקות." עוד מספר העד שהיו כנות שיצא איתן והן לא ידעו "את זה" כדבריו: "אני לא מרגיש את עצמי כנקבה ולא הרגשתי את עצמי כנקבה אף פעם." לשאלת התובעת: "בת הוג שלי אין לה נכות ולדעת שהיא לא מתחילה עם גבר?" ענה העיד: "הסברי לי מה זה אשה".⁹³

עדותו של איש מעלה אס-כן את השאלה מהו מינו - או שמא מגדרו - הקובע של אדם. נוכח גם כי החלשת בית-המשפט אינה מתייחסת לשאלה אם הות הנגלי חלה גם על טרוסקסואל שעבר ניתוח לשינוי מין, אדם שישנו אברי המין שלו, וייתה יש לו אברי מין התואמים את הותו המגדרי החושה. כוכור, טרוסקסואל כזה אף יהיה רשום במעודת החות לפי הותו המגדר החושה שלו. האם עליו לגלות, לפי גור-הדין, את העובדה שעבר שינוי מין כשהוא מקיים קשר רומנטי-אינונטי? במבט ראשון נראה שקביעה זו בגור-הדין לא תחול עליו, שכן בית-המשפט הודיש את אמת-המידע של איברי המין הקיימים בפועל כגורם מכריע בקביעת הותו, אך כפי שצוין לעיל, זה רק אחד מהגורמים הקובעים את מינו הביולוגי של אדם. ניתוח שינוי מין עשוי לשנות את איברי המין בפועל ואף מוביל לרישום מין חדש במעודת החות, אך ייתכן בהחלט שהטרוסקסואל המגדרת שיקי, מבחינת הנשים אחרים של המין הביולוגי, גם למינו הקודם. הודי בית-המשפט דובר על הצורך לסבר את האזן על-אודות המין ה"נגש" ביולוגי. האם טרוסקסואל מגדרת צריך לגלות שהמין המרומומולי שלו אינו תואם את איברי המין שלו והותו המגדרי שלו?

המישור השני מעלה שאלה רחבה יותר: מה עלינו לגלות על עצמנו כאשר אנחנו מפתחים קשרים רומנטיים-אינונטיים-אירוטיים עם אחרים? האם עלינו להציג בכל פעם מצג מלא על עצמנו? מהו מידע רלוונטי שחובה למסור ומה יחשב מרומ כמובן של מרומ לגבי מהות העושה בכל הנגה בעבדת האונס, או לחלופין כעילה להעשה בעבדה

93 פרוקטוקול 2.9.03, לעיל הערה 18, בעי 12-13.

באננס, הנעדרות טענו שהן לא ידעו שישן הוא "אשה ביוקלוגיה". כמו במקרה של אלקובי, גם במקרה של אוניל היה הנאשם בחור צעיר, בעור שהמחלה הוגדרה כמחלה לוגית שיש-עשרה. כמו אלקובי, הואשם אוניל בהתחזות וכן בתקיפה מינית. כמו במקרה אלקובי, הסתיריים גם משפט זה בעסקת-שיעון שבמסגרתה הודעה אוניל בעברות פתוחות יותר, וכמו במקרה אלקובי, גם במקרה זה התערבו ברית פצילים למען נכונות שיעור הדין. הדין נעשה בשלב השיעורני לעונש גורלן של אוניל שפר עליו עם זאת פחות משל אלקובי, שנידון לביטול שירותו, והוא נידון למאסר בפועל של תשעים יום וכן למאסר על-תנאי.⁹⁹

דנה פוג'י עומדת על הצורך לתת חנינה רחבה לגשיש כאשר מדובר בתחום המיני. היא טוענת כי המשפט נטה להגדיר באופן צר מדי את המצבים שבהם טעות נראית כשקלה את המסקמה שניחנה לכאורה על-ידי הקורבן. לדבריה, יש צורך לפרש (ואף לתקן) את החוק באופן שיפיל את קודרת-המבט של הקורבן כאחד מיסודות העברה, ואת לטובה הצורך להגן על חירות המינית של האשה ועל ההסכמה התופשת כמכריזה ליישומה של חירות זו.¹⁰⁰ כך, בעניין המרמה בדבר מיהות העושה, פוג'י מציעה לקבוע את מיהותו של אדם כמורכבת מאותן תכונות שחשובות במיוחד לצד האחר, קרי לקרובן, לאשה הנאסמת, ואפילו אם נסתכל במקרה-המבט של הגבר-הנאשם, התכונות שהיא חושב שהיו חשובות במיוחד לאשה, כן, בהקשר של עברת האונס כמרמה, פוג'י מציעה לומר כי מתקיימת מרמה בקשר למיהות העושה כאשר המרמה נוגעת בקודרת ה-הומוסביות ביותר בעניי האשה, לשיטתה, הוכחה בהירות המינית של גשיש מהימנה הרהר בהירותו להגדיר את ההכונות הרגואות להן חשובות ואת העובדות המתחזות בעיניהן במיהותו של בן-זוגן לקשיים אישיים. פוג'י שמה בכך את הדגש בקורבן ובשאלה אילו הן העובדות המתחזות לנביה, מעבר לצמצום קיום המעשה המיני.¹⁰¹ אם היה מרמה בקשר לעובדות מהותיות לאשה, תיחכן לדעתה הישערה פלילית, והיא אם הוכח הקשר הסיבתי בין המרמה ובין ההסכמה וכן אם הוכח היסוד הנפשי אצל הנאשם, כלומר יוכח שהגבר חשד לפחות שהאשה אינה מסכימה.¹⁰² לדבריה, שצויטו בהסכמה על-ידי בתי-המשפט בעניי אלקובי,¹⁰⁴ אי-מצויכותו של המשפט בתחום זה אין פירושה השארת הומוסביות על כנה, כי אם השארת קודרות תשופים למרמה.¹⁰⁵ פוג'י אף מבקרת את החצמנה לדין

99 המשפט של שון אוניל נודע כ: *Not Published* (Noe Published) *People v. Clark* (שרון קלארק ותי חשם שיינן לאוניל בלודנה), המשפט מתואר בפרוט באמאר "The Jennifer Nye Gender Box" 13 Berkeley Women's L. J. (1998).
100 במה הפניות לפרולוקלים של המשפט של שון אוניל, ראו: Patrick Califia *Sex Changes – Transgender Politics* (San Francisco, 2nd ed., 2003) 234-237.

101 דנה פוג'י, "קרימינולוגיה של גינני חיוור מקורבלימז מרמה, טעות הקורבן, והסכמה לעניי עבירות מיני" במגמות בפילוליים (אליעזר לודמן עורך, תשס"א) 149-150.
102 פוג'י, שם, בע' 171-172.
103 פוג'י, שם, בע' 196. דרישה זו עולה בסעיפים 19 ו-20 לחוק העונשין תשס"א בדרישה והחשבה הפלילית והתודעתית.
104 גור-הדיון, לעיל הערה 11, פסקה 15.
105 פוג'י, לעיל הערה 100, בע' 185.

במקרה אחר הציג עצמו הנאשם כרב, איש דתי ומקובל העושה משיי כישוף ועוזר לאנשים.⁹³ ובמקרה נוסף הציג עצמו הנאשם כעוסק באסטרולוגיה.⁹⁴ בכל המקרים האלה דובר למעשה במרמה לגבי עיסוקם של הנאשם, שהוכילה להסכמה המתלווה למשיים המגובנים. רק במקרה אחר הודיע לי בפסיקה הישראליה עסק בהתחזות לבן המין האחר. מקרה זה הוא של קצין שיקים יחסי מין אוויליים עם שני חיילים מודרנו בקיימ מגע מיני שהוא מתחזה לבחורה. במקרה זה דובר בקצין שצטייץ חיילים מודרנו לקיים מגע מיני אודלי עם חיילת שסירבה להודות. החיילים קיימו את החיטים עם הקצין – שלבש אפרת מבושמת בבושם ישי – כשידיהם אויקות ועיניהם מכוסות, כך שלא יכלו לראות כי מדובר בקצין צעיר, ולא בוויילת. באחד משיי המקרים, אחרי המגע המיני הראשון, שאל הקצין את החייל אם הוא נהנה מהמגע המיני, ולאור תשובתו החיובית, התקיים מגע נוסף. אך התגלה אצל החיילים חשדות, ולאור שהתגלתה חזותה האמיתית של "החיילת", הועמד הקצין לדין. במקרה זה נערכה עסקת-שיעון שבמסגרתה הוסרה עברת המעשה המגונה בעברות קלות יותר של התנהגות פסילה במקום ציבורי.⁹⁵ והתנהגות שאינה הולמת.⁹⁶ הקצין לא טען – או לפחות לא קיבל הדבר ביטוי בהכרעות הדין – שהוא מודדה או חש באשה, וחזות-הדעת הפסיכיאטרית שחונשו לבית-המשפט ייהטו את מעשיו למשברים על נפשיים. בית-הדין הצביא לעדירות יותר "עניי תמונה", וביניהן לעסקת-השיעון, השיל על המעשה המגונה בעברות הקלות יותר "עניי תמונה", וביניהן לעסקת-השיעון, השיל על האשם עונש מאסר בפועל של ארבעת חודשים, שאותן ריצה הנאשם בעבודה צבאית.⁹⁷

באמצעות-החייבת התנהל בשנים 1994-1995 משפט שדמה במהותו למשפט אלקובי.⁹⁸ שון אוניל נולד בנקבה, אך חי כנער וקיים יחסי מין עם ארבע נערות. אחרי שנילו תערות והוריות את העוברות על עברו של שון, נהפך מה שהיה רומן געריים לזאממה תרשי.

93 ת"פ (ת"א) 549/90 מדינת ישראל א. דן גרבר, פ"ע (נב) 494.
94 תפ"ח (ת"א) 4042/98 מדינת ישראל נ. ירושלמי (טרם פורסם).
95 סעיף 11(א)(2) לחוק העונשין.
96 סעיף 130 לחוק השיפוט הצבאי, תש"ז; ס"ח 241/96 כ"א נ. חתובי הצבאי תרשי.
97 ת"פ (ת"א) 549/90 מדינת ישראל א. דן גרבר, פ"ע (נב) 494.
98 ואת בניגוד לקביעתו של בית-המשפט שכתב-האישום פרש "מציבת עובדות תרשי ונרדחה במקומותינו, שדומה כי סרם נראות בישראל ובמדינות רבים", ראו גור-הדיון, לעיל הערה 11, פסקה 1, גם בבדישה התקיים משפט על רקע דומה: ג'ניפר טונדרס ואישמה והעושה בתקיפה מגונה בקשר למערכות יחסי מיניות שקיימה עם שתי בחורות, אלה שניו שנתו את הסכמתן לפני על-סמך כך שסונדרס תציג עצמה כנכה. טונדרס שנתה שהתחזתה ידעי שהיא אשה, וכי היא תציג עצמה כנכה רק בהכוחת קורבנות תרשי של המתלוננות, ואת לבקשתן. טונדרס הודיעה בשנת 1991 ונידונה לשש שנות מאסר. בית-המשפט לענייני תפוחים את עונשה לשהייה מאסר על חנא. *Regina v. Lynne Saunders*, *Crown Court at Doncaster* (20 September, 1991).
Jennifer Lynne Saunders Court of Appeal, criminal division, Royal Court of Justice (12 June, 1992).
99 *Justice* (לא פורסם), פסק-הדין מתואר ונתווחים בהרחבה, וראו: Anna Marie Smith "The Regulation of: בלאמר; *The Regulation of Lesbian Sexuality through Erasure: the Case of Jennifer Saunders' Lesbian Erotics* (New York, Karla Jay ed., 1995) 162.

מסביבנו; אך הוא קביעה כי במקרה שגנב חשד שעוברת מוצאו הצדה משנה לאשה היה ניתן להרשיעו באינסוף מעניקה לגיטימציה לרצות קודמות ולגזענות? לחלופין, כאשר מדובר באשה שצאה עם אדם שנראה יהודי והסתבר לה כי הוא ערבי; האם גבר במזרה הישראלי צריך לחשוש שאשה יהודייה אינה רוצה לקיים יחסים עם ערבי, ועל כן הוא עשוי להיות צפוי להרשע אם לא יגלה לאשה את מוצאו הלאומי ביזומנו? פוגי סברת שלכל אשה הזכות לבחור לעצמה בן זוג בעל המזג הנראה לה חסומה מבלי שהמפגש תשיר בשאלת מוסריותם של שיקוליה, וכי כאשר מדובר בסולם ערכים - לא מוסרי של האשה, המפרזן אינו צריך להיות אימתן הנגה משפטיה לאותה אשה, אלא דרכים לבי משפטיים, כגון חינוך.¹⁰⁸ עם זאת, דברים אלה נאמרו על ידיה בהקשר של מקרים מהסוג של עניין בן-אברהם, שבו השיקול המניע נמצא עמוק יותר של לשיטתה של פוגי, בכך שהיא רואה את המניע נמצא עמוק יותר של אשה להצדיק טיפוס או רופא איך בו, לשיטתה של תברתיים או כלכליים. השיקול של אשה להצדיק טיפוס הוא מתקיים בחברה בלתי-שוויונית, פוגי, כדי לפסול את אשה כמפגש באשר הוא מתקיים בחברה בלתי-שוויונית, ושמה אשה רואה צורך לקדם את עמדתה בחברה באמצעות גבר שמעמדו - כך נדמה לה - גבוה משלה.

אני מסכים עם פוגי שגישוים ש"חטאי" היה בכך שחן רצו טיפוס או רופא וכאיות להגנה משפטית, ושהתפרזון ה"הינורי" במקרה כזה אינו באימתן הנגה משפטית להן, אלא בדרכים לבי משפטיים, עם זאת ספק אם נכון להחיל דברים אלה על מקרים שבהם השיקול של הנשים היה מפלה או גזעני, הן מאחר שיש בכך, כאמור, משום מתן לגיטימציה לרצות קודמות הן משום שהנגה על הנשים באה בכך על-השבח הפניעה בנושאים. אם נגמור ששיקול מפלה על רקע ערתי או לאומי הינו פסול, אפשר לשאול אם אין הדבר דומה כאשר מדובר בדעה קדומה מהסוג שבאה לידי ביטוי במקרה אלקובי. הדעה הקדומה בפרשה אלקובי מתבטאת בשתי רמות: גם בכך שהמתלוננת על "ערמה" שוללת את הגבריות ואת ההגדרה העצמית של אלקובי, וגם בכך שהמתלוננת "מפללה" ביחסיה האנושניים על רקע מיני. הפליה אחרונה זו לא נראית בעינינו נכונה ראשוני כהפליה לאור ההרגל שלנו להיות בעולם שבו המניע של אוביקישק החשוך שלנו מורכב לנו ולהתחנן. זה העולם של המניעות המודרניות שמתלקת אותנו להטרודסקטואלים ולהוסטוקטואליים.¹⁰⁹ חלקה דומיננטית כל כך זו של בני-אדם לקטגוריות האלה הופכת את התפליה של מושאי החשוך שלנו לשקופה ומציגה לה לגיטימציות שגשגות מהפליה על רקע

108 פוגי, לעיל הערה 100, בעי 183-187.
109 נוסף על כך יש לציין כי נותרה של פוגי עוסק ביחסים בין גברים ונשים ובפורן להן על נשים. השאלה עדי כמה נרחב זה ישים לעניין אלקובי חלילה גם בשאלה עדי כמה מבינים בין אלקובי כגבר.

110 על עניינה של תפיסת המניעות המודרנית המתלקת אנשים לקטגוריות של הזות והטרודסקטואליים והוסטוקטואליים על-פי המין של אוביקישק החשוך שלהם, ראו: David Halperin *One Hundred Years of Homosexuality* (New York, 1990) ו"הוסטוקטואליה: קונסטרוקט תרבותי - דיאלוג עם ריצ'ארד שניידר" מעבר לפריז. למניעת מבהר מארשים על-סמכים תומכי-למפריז קטורית (יאר קודי, עמליה ווי ואורן קני עורכים, עמליה ווי מתרגמת, 2003) 135.

קציני בן-אברהם, שהתחזת לטיפוס, רופא וכולי, בעברת של קבלת דבר במרמה בלבד, וסוברת שהיא מן הראוי להאשימו ולהרשיעו בעברת מין שמרמה מוכרת בה בשוללת הסכמה. הנגה על אשה ממנופולציות של גבר ותפיסת מהותית של חירות האשה מצדדיקת במקרים עניין אלה לומר שהמראה שללה את הסכמה האשה, וכי העברת של קבלת דבר במרמה אינה מספקת כאשר הזמן מוגה עברות בעלות אופי מיני בדרך שיש להגן בהן על אינטרסים ייחודיים.¹⁰⁶

ביצד ניתן לבחון את המקרה של אלקובי במשפטי הפסיקה הקיימת ולאור עמדתה של פוגי, שמציעה להחליט את ההגנה על נשים בהקשר זה, עמדה שאומצת על-ידי בית המשפט בעניין אלקובי נדמה לי שאם נבחן את המקרה לפי הפסיקה הקיימת, ואפילו לפי גישתה הפרוהיבית של פוגי, ספק אם ישנם של עקרוניתיה במקרה אלקובי יכול להצדיק הרשעה. לתבייל מאותם מקרים שבהם אדם שהוא טיפוס או רופא או רב או אסטרונום בעוד שלא היה בזה שהוא רוצה ורוך יהודי בעוד שהוא נשוי ויהודי, דהיינו כגבר. השענה שבה-המשפט לא חלק על כך שאלקובי הציג עצמו כפי שהציג - דהיינו כגבר. השענה שהיא חציג דבר-שיקר, שבהתנהגותו הייתה מרמה לגבי מיהות העושה, מניחה שמאחורי אלקובי עומדת אשה שהיא האדם האמיתי, אלקובי האמיתי(ת), ספק עדי כמה ניתן להשוות מצב זה לאדם שמרמה באופן פנימי למהות של הקצין שהתחזת להיות.¹⁰⁷

ניתן להשוות על מצבים נוספים שבהם ספק אם היינו סוברים ששל אדם לגלות ביזומנו פריטי שגוי, גם אם הם עשויים להיות חשודים בעיני האשה בעמדה היא מקיים יחסים: באלי שאני אדם יהודי ש"השתכח" וחוזתי אשכנזי; ואם על לגלות עובדת זו לבת-הזוג (או לבן-זוג) אם זו עוברת מהותית והלונגית לאשה בבחירת עם מי לקיים יחסים, האם על לתחייב בפלילים אם אינו מגלה עובדה זו, ומתברר שבת-הזוג רוצה להתקשר ולקיים יחסים אינטימיים רק עם אשכנזים (משעמם גזעניים) האם, כאשר יתגלה לבת-הזוג שאני יהודי למעשה (או שנוכחתי למשפחה מרוחחת) יהיה ניתן לומר שבת-הזוג רוממה לגבי מיהות העושה לפי המבחן של פוגי, יידרש שהגבר לפחות חשד שהאשה אינה

106 פוגי, שם, בעי 176-180.
107 עם זאת איני מנסה להציע כאן אופי יהודי לזות המניעות-הממודרנית. ייתכן מצב שבו אדם אכן חש והי כהודי אף שהוא דרוזי מבחינת חוקיה, ומקרה כזה אולי דומה לעניין אלקובי. ספק רב יותר אם אפשר לומר אותו דבר לגבי אדם שחש שהוא רופא או חש שהוא רודף.

יש לציין גם כי בעניין בן-אברהם עמד בית-המשפט המחוזי על כך שהעברת של השגת יחסי מין במרמה הינה בעייתית בתחום העשי החזון, ואל לה למערכת המשפט להיות זו שתכפה נורמות ההגנות מוסריות או "כללי חזון" על חברייה. אולם, הדין-בית המשפט, במקום בו עסקינו בישיה של שיקים מתחלפים, הנעדרת תום לב להמשטת לעיד נשים, תמימה או שאינן תמימות, וכן הגובל שבין המותר לבין האסור נמצא המסר הופך למשפט והמסכות האוכפות נדרשות להתכבד ולהיכנס... מקרים שכאלו ראוי שיובאו לצרכאות תוך שימת לב, כי רובם של המקרים, נראה כי ראוי שיוכר למקצת מוסרית ומדתית, ואמון על מוסדות המביעה שידעו מתי החזון הפך לציד והאיש לקרוב... נראה כי רק המקרים הקיצוניים כמו זה שלפנינו הם אלה החייבים לבוא בתחת בימי משפט. האם מקרה זה אלקובי מתאים למבחן הזה?

אורלי גרוע. על-אף התבוללים בין המקרים, גם במקרה זה, כמו במקרה אלקובי, הפגיעה היא אס-כ"ן תולדה של המעורר החברתי שבא לתבילי בין הטרנסקסואליות להומוסקסואליות ולהטיות את עליונותה של תרבותה. יתר על-כך, גם כשאנו יוצאים מבקורת דגתה שתייך של השותף היה חשוב להיילים במקרה של הקצין ולמהלונות במקרה של אלקובי, השיבות שתייה מניעה אותם לבחור מראש רק שותפים שהולמים את תשוקתם המינית, מהי המשמעות המולמלת בקביעה בדיעבד, אחרי שכבר קוימו יחסים רומנטיים, מיניים או שניהם) ובנוסף שהיו שביי-רצון מהיחסים כשלעצמם, כי אין אלה יחסים הומואים את דגם השוקמים מטרטו של דיון זה אינה לשלול את נכונתם של אנשים לבחור את שותפיהם לרומנטיקה ולמיין, ואף לא לשלול את נכונתם לבחור שותפים אלה בין היתר, על-פי מנינם; במקום זאת ברצוני לבחון כיצד, אחרי שקוימתי יחסים עם מי שבחרתי לקיים עמו יחסים, הפשנות שלי לגבי היחסים האלה ולגבי מידת התאמתם לתשוקתי משוננה לפגוע באשר עובדות השונות מתגלות לגבי ההווה המינית (תבילונות או האחרות) של כ"ן בת-הווה, ולהביך מודע וכיצד סינוי זה זוכה בהמשגה של פגיעה.

מהי אס-כ"ן פגיעה שראויה להגנה משפטית? בהקשר זה יש לומר כי אם התולנה לגבי פגיעה אלקובי כי הוחדר הפך לאיבר המין של אותה המתלוננת בעוד זו סוברת שמחודר לה איבר מין וכרי בולוגי הינה נכונה, ייתכן בתחלת שמדובר באינטרס שלה הריאוי להגנה, כוכר תכונת אלקובי שהתקיים בכלל בעל-פיגמנט מיני, וכך ספן כי המתלוננת על החזירה ידעה את כל המפור על זהותה, אך אם נאמן לצורך הדיון את זהות העוברתה של כתב-האישום המתוקן, שעל-פי תורשית אלקובי על-סמך הודאתו (במסגרת עסקת-השיפוט), ייתכן מאוד שבחורה שסברה שהיא מקיימת יחסים עם גבר בעל פיג, ולעצמה תוחדר לגופה איבר מין מלאכותי, עלולה לחוש פגיעה קשה ואמיתית. יתר על-כך, בעולם שבו אנו חיים (תבנו על המלוקה בין הטרנסקסואליות להומוסקסואליות ובין גברים לגיטיים, למין של כ"ן הומוגני שלגו יש לרוב השיבות גוללה מאוד לגבינו; וייתכן שאם אכן סברה המתלוננת לגביה, מדובר לא רק בפגיעה מנקודת-מבט, אלא גם בפגיעה שאלקובי היה רלוונטית לגביה, מדובר לא רק בפגיעה מנקודת-מבט, אלא גם בפגיעה שאלקובי היה יכול או היה צריך לצפות אותה ולהשוות בה - אפילו אם הוא עצמו חש כגבר, עם זאת, הוא אנו שוגים כאן שוב במחלוקת מנדרתית ופולצנטריות כאשר אנו מניחים שקוימו או אי-קוימו של הפין והן הוא הקובע לענין זהותו של אלקובי? האם גם אם שיש לו איבר מין קטן במיוחד חייב לרדות על כך? ובדבר לזה, השאלה היא: מהי מידת הפגיעה הזאת לעומת מידת הפגיעה בנאשם במקרה מעין זה? האם חובת הגילוי המוחלטת על אם כאלקובי אינה פוגעת בו - הן בהותו העצמית והן ביכולתו להכיר בחורות ולקיים יחסים עמו? גם אם נקבל שהחזרת איבר מין מלאכותי במקום הפין הינה פגיעה שראוי להגן מפניה, נראה שמדובר במקרה זה במשהו בקשר ל"מהות המעשית", ולא ל"מיתות העושה".

114 יתר על-כך, ניתן לטעון שכאשר אנו שואלים מהי זהותו של אדם במסגרת ראימנטריות-קיימית של יחסים, המיטה של המתלוננת את אלקובי, משתבחו לזן העובדות על איברי המין שלו, הינה בעלת עוצמת שות-עיד לתפיסתו את עצמו כגבר, עם זאת נדמה שלכל הפחות, לצורך החקשר הפלילי, יש ליחס במקרה זה עדיפות להגדרה תעצמית של אלקובי.

עדותי¹¹¹ בשתי הזמנות האלה - שלילת יחסים עם מי שמשת את מיניו ותפילת ביחסים לפי תמין - והם הורשעה של אלקובי אינה נודתת הגנה מפני פגיעה שנתפסה או נחווה כפגיעה רק כי אנו חיים בחברה טרנספורמטית והומופובית¹¹² האם הפגיעה במתלוננת (בתחנה שמבקלים את גרמין העוברתיה היא פגיעה רק משום שהן לא ידעו על הנישליה של אלקובי, או משום מקורה גם בעובדה שהן נחשפו לפני שנחפס כמין הומוסקסואלי? האם הפגיעה נעוצה בעצם תרוייתן של המתלוננות, או שמא התפיסה החברתית לגבי סוג היחסים שהן הונן "מכריחה" אותן לראות את החוויה כפגיעה? האם מה שהן חשו לפני אלקובי (תמשכות, דאהבתו, שחניצ אותו לקיים יחסים, תלוי בדבר, והיינו באיברי המין של אלקובי גם אם נבנה שהן רצו לקיים יחסים אך ורק עם "גבר", האם הדבר שמושר אותנו לגביחות" או לגישות" הם בתוכה איברי המין, או מכלול של התנגות מנדרית? מה מסתתר מאחורי האידיאולוגיה שמסמלת את איברי המין המכריעים לענין זהותה המינית? האם הפגיעה שהו המתלוננת היא תוצר של טרנספורמטיות והומופוביה שקיימת גם אצלן? האם פגיעה שוה בסיסה ראויה להגנה משפטית? והעלאת שאלות אלה לא באה לשלול את תוויית הפגיעה של המתלוננת, שחשו טרנספורמטיות, ושהאשונותיה המינית ושלול המתשקה שלהן ראויה גם הם להגנה, אך הכרה בפגיעה שלהן אינה יכולה, לדעתי, לפטור אותנו מדין בשאלה: מה נתפס בתוכה שלנו כפגיעה ומדוע? בשאלה: מהי הכרה בפגיעה שנפגע אדם אחד גורדת פגיעה באדם אחר? ובשאלה: מהו תפקידו של בית משפט במעורר מורכב זה?

ניתן לשאל שאלות דומות לגבי המקרה שחוכר לעיל, מקרהו של הקצין שהתחזת לתחילת נקיים מין אורלי עם שני חיילים¹¹³ מצד הקצין היתה זו אומנם תרמית, אך ואיכות שבו תשיבות, במיוחד בסיטואציה מהסוג שחוכר בסקר-הדיון, למינו של שותפים של מודיע יש תשיבות, במיוחד בסיטואציה מהסוג שחוכר בסקר-הדיון, למינו של שותפים של התלילים למין האורלי? כוכר, אחד משיני התלילים אף אמר לקצין שהוא נהנה מהפגיעה, ולפיכך חזר עליו שנית. מודע בדגש שמתברר כי הפה שיענג את איבר המין של התלילים שייר לקצין, ולא לתחילת, הנפך המעשה מאירוע של מין אנונימי מהנה לאירוע של "מעשה מגונגו"? האם במין האנונימי זהו, או ביחסים בכלל, יש תשיבות לחזות המין או המגדר של השותף? איני מתכוון לשנון כי יש לשלול את התחזת המוצהקת של התלילים כי רומן, ואף לא לפרק את הקשר המיני או הונוגי לאיברי גוף נפרדים ומגולקתים, אלא להשתמש בסיטואציה זו כדי לשאל כיצד פגיעה המנגנונים המותריים המאפשרים הורשעה של הקצין כאשר מתברר שהחזית היא להיעשה גבר, אך לא היו מאפשרים הרשעה אילו, למשל, היה הקצין מבטיח לתלילים מין אורלי מהנה ושוב ובמקומו היו מבקלים מין

111 עם זאת, הפליה על רקע לאומי מקבלת אף היא במידה רבה לגישותיה בישראל בגלל הומוניבטיות של הלאומיות וההדרת האתנוצנטריות ונקומם המרכזי של האסטרטים החזיתיים.
112 ראו דברי בית המשפט כי שאלת ההסכמה הינה תלויה תרבות ומסמכות חברתיות וחברתיות, וייתכן שיתול בת שינויים עם שינויי העיתים והתמורות ושינוי בנחגים מיניים. ראו גור-הדיון, לעיל הערה 11, פסקה 14.
113 ראו לעיל סקסס להעדות 95-97.

זאת לשתופי.¹²⁷ זאת המשתתפות הפעילות בפורום אינטרנט המוקדש ללטיבות, שהיא טרנסג'נדרית, פרשה מהפורום תוך שדגש כותבת כי העמדות שנגדו בו בקשר לאלקובי והיוו טרנסג'נדרים לא רק מקובצות של לטיבות "אמיתיות" או "טבעיות", אלא גם מקובצות של נשים "אמיתיות".¹²⁸ תורכות נמשך במפגש שנערך עם אלקובי באגרת התומצאת, הלטיבות, הביסקואיאלים והטרנסג'נדרים, והתגלגל לפני ציטון הקהילה, והמן דוודו.¹²⁹ כך, למשל, גוסטה בהמן הוודד אורית פוטרשניק, לטיבת פמיניסטית שנכתה במפגש עם אלקובי, כשרענה שאם ביצע אלקובי את המעשים שהואשם והודה בהם, מלבד נטיילת וכות הכתיבה החופשית של הזות שותפיר לסקס, והצביעה על כך שדורשת התסכמה וסערף המרמה בחוק הושגו בעמל רב כדי להגן על נשים ועל זכותן זו. מנגד צוטטו באותה כהבת הפעילות שותמו באלקובי, כגון המשפטנית מאיה רוונשיך, שעמדה על הבעיות והנהגה שאלקובי הוא אשה ואינו גבר.¹³⁰ פרשת אלקובי העלתה אסרן על פסלול והנגשות את הפמיניזם הדרייקלי עם הגישה הקוירית למין ולמגדר. בגישה הפמיניסטית שהציגה פוטרשניק יש משום הגנה על האשה כקורבן הפוטרשניק של פגיעה באלקובי. היא מנתחת את המקרה לפי ההגם של האשה כקורבן הפוטרשניק של פגיעה באלקובי. היא מזהיבירות הקויריות והפמיניסטיות על הפמיניזם הדרייקלי עמדו על הבעיות בתפיסה זו, שמיצרת את הזות הטיות ככנויה על פגיעה ומייקרת נשים כקורבנות. והנר בראון (Brown), אחת המבקרות המבולטות מניזון זה, אף עומדת על הבעיות של לטיבות הפמיניסטיות למדינה, על כוחה המשפטי והמשפטי, בדרישה לצדק,¹³¹ פנייה שצוין לראות את השלכותיה כגון-הנרין בעניין אלקובי, שנותן הגנה לנשים, התמסות כקורבנות, על-השבון הזות הסדר המגדרי על כנו. הפודדוקטוריות הגעופה ככך היא שותמד המגדרי

127 פורומים עיקריים שבהם התנהל הדיונים שאני מתייחס אליהם הם פורום לטיבות ב"ענין": <http://forums.nana.co.il/Forum/ForumID=2049> ופורום טרנסג'נדרס והברים ב"פורום": <http://www.lapuz.co.il/lapuz/forum/main/ashim.asp?forum=496&pass=1>

128 ראו: Yael Rozin "The Socializing Dimension of the Virtual Sphere in Founding a Lesbian Community" *Vision of the Human in Cyberspace, Cyberspace and Science Fiction* (Amsterdam & NY, Marcus Leaning & Birgit Pretzsch Eds., forthcoming), ובוזים אלה הוכירו במידת-מה בחלוקת בין התנועה הפטרסוקואלית ובין הפמיניזם, ולעיתים אף התנועה הלטיבית, והקיימות בארצות-הברית לכן שנות השבעים, ונסמו בהתאם על הויות מ"י היא "אשה אמיתית". כך, למשל, פסטיבל המוריקה של נשים במשיגן, אידוץ לטיב-פמיניסטי, קבע בשנת 1991 מדיניות רשמית שלפיה תאודע פתוח רק ל-woman-born-woman. על הקונפליקטים בין טרנססואליות ופמיניזם, לטיבות וגם התנועה ההומואית, ועל פסטיבל המוויקה Joanne Meyerowitz *How Sex Changed: A History of Transsexuality in the United States* (Cambridge, MA & London, 2002) 256-262. *supra* note 99, at pp. 86-119, 227-229.

129 תמרת שרייבר "עראא אתר גבר" הונן דוודד, יולי 2003, 26.
130 שרייבר, שם, 130.
131 Wendy Brown *States of Injury - Power and Freedom in Late Modernity* (Princeton, 1995) ix-xiii, 21-29, 43-47, 52-95 Halley, *supra* note 124, at pp. 65-66.

פמיניזם ופרנקי הצביעו עליו, גינע האלי (Halley) הצביעה על כך שהגם של מקוביכונו בניו על תפיסה של הוירוסיה בין גברים לנשים, והיתוזה את כל סוגיית הפיך געשה מהויות של שלישית נבשים, תוך סגירת אפשרות של תופעות מורכבות יותר של תשוקה, מוסוג שפרנקי מרבת עליהן. יתר על-כן, דגם זה של פמיניזם, בנייתו הטוטלי את שאלת המין, עשויה להיות עיוור לאינטרסים אחרים של צדק ולפגיעות שעלולות להיווצר אם נבחה כל מקורה של מין במשקפיו של דגם זה.¹³⁴ יש לציין כי במקרה של אלקובי הומת להגונה נתפסות כנשים שראיות להגנה על הקהילה כביכול של אלקובי כגבר. בדרישה לזן אל מול השליטה המגברית, הזאת למרות אי-הקבלה כביכול של אלקובי כגבר. במובן זה, בית-המשפט המרשיע את אלקובי כנטיין לאונס, מציב אותו השליטה המגברית גברית שפגעו בנשים ומעניק הגנה לנשים שפגעו ממנו על בסיס דגם השליטה המגברית הוא שהתופך אותו לגבר ומתייחס אליו כאל גבר, ולן לצורך זה בלבד.¹³⁵ מכל מקום, תפיסות שנגרמות לאלקובי נמנית עם הפגיעות שתיארה האלי שפמיניזם השליטה של מקוביכונו עשויה להיות עיוור לזן אם הוא יישאר בהגנה כי דגם השליטה המגברית בנשים הוא הדרך הנכונה והעדיפה לניתוחה של סוגיית הפיך.

אין משהיך להצטרף למקלה המקוננת על שחוקי ההטרידה המינית והזרותות של דרישת ההכסיה שמנים קך לורמנטיקו", ברור כי יש להיאבק נגד פגיעות נבשים. נטיינה של פוגי להבטיח הגנה זו תוך שמיצה על תפיסה הודאה במיניות ערך לגבי נשים הוא לרעיל נטיין כביזון תכנין. עם זאת ובמנותק מהאששים והמהאירועים הקוביקריים שאמאורי פרשת אלקובי, סבורי שניתוח השאלות שעלו בעניין אלקובי, תוך התחשבות בהגנות של הפודדוקטור, פמיניזם ושל המתשבת הקויריטי, צריך לפתוח להחזיר מקום לאפשרות שאי-הודיעיה, המבול לגבי המגדר והוסר ההלימה המגדרי יכולים להיות לעיתים חלק מההשקפה.¹³⁶ תפיסה "רציונל-סטיית" להלושין של תשוקה עשויה למחוק אפשרות זו, ולסכן פרשות מהסוג של פרשת אלקובי כמקרים ברורים וחד-משמעיים של מוסת.

הקולן הפמיניסטי המסורתי אכן נשמע בדיון העיבורי שהונהל בתוך הקהילה הזוהרי לטיבית-ביסקואלית-טרנסג'נדרית בישראל על-אודות פרשת אלקובי. בפודדוקטור באישיבוס המדיקטיים שהיבילו לעיתים לדיונים קשים והגשיים, חלק מההתבטבים, ובמיוחד ביקורתיות, התיישו את זכותן של נשים לכוחר ולהחליט עם מי הן רוצות לקיים יחסים. אחרים תגביעו על זכותם של טרנסג'נדרים להיות כוחרת המתאמה להם, דיונים אלה חזרו גם הם לשאלה מי הוא "גבר", ומי היא "אשה", שכן מהעמדה שסבדה שהצדק עם המתלוננות עלה שאדם ששינה את מינו אינו "גבר" או "אשה" אמיתיים - ועליו לגלות

124 Janet Halley "Sexuality Harassment" *Left Legalism/Left Critique* (Durham & London, Wendy Brown & Janet Halley Eds., 2002) 80; Janet Halley "Take a Break from Feminism?" *Gender and Human Rights* (Oxford, Karen Knop Ed., 2004) 57.

125 תודתי לצמלית ויו על תנובה זו.
126 על כך שחוקק הוירוסיה הוא ת שרייבר לעיתים את אויביקש התשוקה, לזמשל בהקשר של גזים שזן "בוגי" (Butch), דווינו נשים בעלות תופעה גברית, ראו: *supra*, note 46, at pp. 122-123.

(אידיאלים) בלשונו של אלתוסט (אידיאלולוגיה)¹⁵² האידיאלולוגיה המודרנית מתקנת אותו להטורסקואלים ולהומוסקואלים, לגברים ולגישים, ל"לא-הומוסקואלים" (קטיגוריה שקופה כליכ שטרם קיבלה שם) להומוסקואלים, האם אידיאלולוגיה זו עושה אותו, כאשר אין אנו מתאמים להפיסת המגדר הומוסקואלי, לטרנססקואלים? האם הקטיגוריה "טרנססקואלים" אינה תולדת עולם של בינוניות מינית, שבו עלינו לבחור באיזה צד של הגבול המגדרי להתפקד? האם ההחלטות הטרנססקואליות – או הלסביות – מתקלות אורנו לקטיגוריות אלה? גם הנדעות חברתיות המתנגדות להומוסקואליות עשויות להשתתף בפעולת ההסבה ובצורות הטובייטקט הקונקרטי, כגון אלה הפועלות ביוזמת השוטר. הן יש לומר שהשקט העודף, כמו זו המשפטית, למען רפורמות.¹⁵³

שנצורה יחד עם שינויים טכנולוגיים ותרבותיים של המאה העשרים.¹⁵⁴ המונח "טרנססקואל" הופיע לראשונה במונח הנכונת בשנת 1949, במקביל לתחילת ההתמסרות של התיאורטיקנים לשינוי מיני, והיה למסמן של זווית חדשה ושל מיעוט חדש.¹⁵⁵ מובן שאפשר להצא לקטיגוריה זו מקבילות רבות קודמות בהתנהגויות החוצות את הגבולות הטוריים לנו של מגדר בתרבות שונות, אך חשוב להתייחס בעולם המערבי המודרני היא תלק מהמערך הביניי של המין, שכן היא מאשרת ומשקטת את הבינוניות באמצעות ניתוח שינוי מהמשליל בין גניסוליה ומגדר.

הסימן של אלקובי כטרנססקואל (או טרנסגנדר) תוך ההגשה שמדובר בשאלה נפרדת לחלוטין משאלה המינית (כפי שהיא באה לידי ביטוי בין היתר בדברי אלקובי עצמו, שהוא לא הומו ולא לסבית), מסמלת את הטריז בין שאלות המיניות ושאלת המגדר, טריז שמאפיין במידה רבה את פוליטיקת הזווית, תן ההומוסקואליות והן הטרנסגנדריות, של השנים האחרונות. טריז זה אינו מוחלט, והוא יראה שאגורות הומוסקואלים לואי אלתוסט על האידיאלולוגיה (אריאלה אוליא מתרגמת, 2003) 34-51, 60-61. בדוגמה המפורסמת של אלתוסט לזכמה, אם עובר בחוזה, ולפתע הוא שופע שחור קורא "וי, אמת שפוי". כאשר הוא מסתובב, הוא נהפך לטובייטקט – הוא נהפך בכך שהסתם תפנתה בדייקן אליו, ראו גם אייל דותן "קול קורא במדבר: אינטרפרציה, אידיאלולוגיה ומקורות" תוארוה ובמקרה 22 (2008) 9, דותן מביא את הטרגדיה של הולגמות של מה שהוא מכנה "גיבור אלגורי", האמור להדגים את טובייטקט או לתפעיל, דותן, שם, בעי 12.

152 לואי אלתוסט על האידיאלולוגיה (אריאלה אוליא מתרגמת, 2003) 34-51, 60-61. בדוגמה המפורסמת של אלתוסט לזכמה, אם עובר בחוזה, ולפתע הוא שופע שחור קורא "וי, אמת שפוי". כאשר הוא מסתובב, הוא נהפך לטובייטקט – הוא נהפך בכך שהסתם תפנתה בדייקן אליו, ראו גם אייל דותן "קול קורא במדבר: אינטרפרציה, אידיאלולוגיה ומקורות" תוארוה ובמקרה 22 (2008) 9, דותן מביא את הטרגדיה של הולגמות של מה שהוא מכנה "גיבור אלגורי", האמור להדגים את טובייטקט או לתפעיל, דותן, שם, בעי 12.

153 על כך עומדת ג'נט האלי. Janet Halley "Gay Rights and Identity Imitation: Issues in the Ethics of Representation" *The Politics of Law: A Progressive Critique* (David Kaye Ed., 3rd ed., Basic Books, 1998) 114, 117-118. האלי מוגדרת פוליטיקת זהות כמסוג החוץ לזיקות קוויות שיוצרת כי זהות אינה אמת אלא תוצרת ובסתמה שיוצרת אותה וסמכות לגבי עצמנו, כי אם מובנית תרבותית ומתווה תלק מהבנייה עצמה. ג'ודית באשקר עומדת על הדרך שבה הסבה הפכה אותו תלק מקטיגוריה חברתית, ועל הפרדוקס של פוליטיקת זהות שנואלת להשתמש בקטיגוריות שהיא, מצד אחד, תלק מהבנייה אך מכוננת אותו חברתית, מצד אחר. ראו: Judith Butler *The Psychic Life of Power: Theories in Subjection* (Stanford, 1997) 83-131.

154 להומוסקואליות מפורשת ומתוקנת של הטרנססקואליות, ראו: 128 *supra* note. Meyersowitz, 155-156. *ibid*, at pp. 5-8, 43-44.

יחסים בין בני אותו מין, יש להדגיש שגישתו זו עולה בקנה אחד עם התרחקות, מצדדים והתנגדות העצמית של אלקובי, כפי ששולה מדבריו שהוזכרו לעיל, מנגד, המתלוננת שתחום בה המתלוננת פרישה כוכור את הזדמנים עם אלקובי כחסימים לגיבים, וכמוכן שאין מקום למחוק פרשנות זו, גם אלקובי סיפר שאחוז הקשרים שלו היה עם בחורה שהוא תבין שהיא לסבית, ושתצטייג אותו לפני הוריה כ"קובי", כי הם "פוליטימיטיבי ולא יכולים לקבל את זה".¹⁵⁶ שהי הפרשנויות השונות האלה שיופשו בהגנתו של אלקובי: המתלוננת שוחזה בה הסיירה את תלונתה המקורית בכך שהגישתו צורד להסתיר את האופי הלסבי של התיסלם; אלקובי ואלה שכאו לסינון למענו הסבירו את ההתנגדות בכך שהוא חש כגבר לכל דבר.

שני הסרופים האלה, האחד שובנו על טענה מתחום המיניות (לסביות) והאחר על טענה מתחום המגדר (טרנססקואליות), מצויים לכאורה על מסלול התנגשות, או לחלופין נפגשים באזור הגבול שבין שאלת המגדר ושאלת המיניות. במסגרת מאמר זה, נקודת המוצא שלי היא שכל אדם פורש את האירועים כפי שהבין ותווה אותם, אין גם לולד בכך שכן ההגנה הטרנססקואלית הציג לפניו ב"ת-המשפט את בעייתם של אנשים עם תווה מגדרית שאינה הולמת את הנושלים, ויש להגות שקו זה תרם לעונש הקל יחסית שהוטל על אלקובי.¹⁵⁷ עם זאת ברצוני לברר מהי המשמעות של המשגה הטובה, כפי שנושגת על-ידי ההגנה, כשאלה של מגדר בלבד, במיוחד לאור ההמשגה הטובה של המתלוננת שתחורה בה מתלוננת. היות בין שתי פרשנויות ושני ערוצי הנגה אלה ממשליש כיצד המשפט של חן אלקובי מעלה כמה שאלות חשובות: האם נטייה מינית והוזה מגדרית הם ארץ דברים שונים לחלוטין? האם קשר מהסוג שנוצר בין אלקובי לבין המתלוננת הוא קשר הטרנססקואלית, כפי שרואה זאת אלקובי כנראה, או קשר לסבי, כפי שראתה זאת המתלוננת שתחורה בה מתלוננת? או שניהם? או אף אחד מהם? האם בעיני החבורות שאיתן קשרים היה אלקובי לסבית, גבר הטרנססקואל, טרנססקואל, או שגם המקרה מהווה הוכחה לביעיתיות של קטיגוריות אלה כקטיגוריות שנוכחות עלינו אך גם נעשות ביטס לוחלונת? האם בעייתיות זו מצביעה על תצודד להשתחרר מקטיגוריות אלה?

בבואנו לשאל שאלות אלה לנו להתעלם מהעובדה שאנחנו כטובייטקטים אכן מרגישים לעיתים קרובות "לסביות" או "טרנססקואלים", עם זאת ראוי גם לבחון כיצד פועלת האידיאלולוגיה שעושה אותנו, כדברי לואי אלתוסט (Aldusser) – או במלחתי, מסירה אותנו – לטובייטקטים, במסגרת על האידיאלולוגיה עצמ אלתוסט על כך שאריאלולוגיה מתפקדת בצורה שמפיקה את הפרטים הקונקרטיים כטובייטקטים והגיעה אותם ללפעיל בעצמם, כך ממברר אופיו הכפול של טובייטקט: הוא משרעבד ואוסרובי בעת ובעונה אחת, הוא נוצר מתוך השיח האידיאלוגי והוא בענה לשיח זה (subjected); ואותו שיח מקדם אותו כפרט עצמאי ויצוני כשהה הפעולה החברתית (subject), והוחנה טובייטקטים אינו, לפיכך, תוצאה של כינון עצמי בלבד, אלא תוצאה של העצנת לחסמה

156 לם ואלחתי, לעיל הערה 8, בעי 3.

157 עם זאת יש לציין כי התגול ויכות לגבי הגנת המשפט של אלקובי כעניין טרנססקואל, הוובע החשש שישקב כך, ועקב דרישת הגילוי שהציב בית המשפט, יפגע טרנססקואלים בעתיד, ראו הדינים בפורומים השונים באינטרנט, לעיל הערה 127.

הפרדה שמקבלת לעיתים ביטויי תאורטי ובוודאי ביטויי פוליטי. הפרדה זו מיוצגת על-ידי פוליטיקה הומוזואית מיינסטרימית, אך ניתן למצוא לה ביטוי גם בתפסוח של טרנסגנדריות שהביאו גרינגרג וברגר לבית-המשפט. הפרדה זו עושה את הטרנסגנדריות למקום תחיד של צרעור על גבולות המגדר, כאילו הטרנסגנדריות והומוסקסואליות הן קטגוריות שצומחות מעצבוב שאלות של מגדר.¹⁶² גישת ההפרדה מתעלמת מטרנסגנדריות אחרות, ובניניהן השאלות של התפתחות הטרנסגנדריות עצמה כקטגוריה על רקע הטכנולוגיה הרפואית שמאפשרת מעבר בינמגדרי. התפתחות טרנסגנדריות זו שניגתה את הארגון של מיין, מגדר ומיניות, וזהויות שהיו תוכוח בעבר למתחוללות ציבוריות באינטרוויסט מיונית,¹⁶³ ואחר-כך גבולות הלסבי בתחומי התווה "הלבאי", עשויות עתה להיות מזהות עם הציגה של גבולות הלסבי בפחות התווה "הלבאי" של טרנסגנדריות. המהות העשויה תרומה להתפתחות השירה על מין ביולוגי, מגדר ומיניות כקטגוריות נפרדות. היא הניאה לירי שמושב בתפיסות של מגדר וביניות כרי לסמן הפרדה בין משכה לאותו מין אצל אנשים עם מגדר נורמטיבי, קרי הומוסקסואליות, לבין הוצון לעבור למין אחר כשל תחושה של הזוה מוגדרית התקיימה את מה שמצופה למין הלכה – טרנסגנדריות. ההפרדה האנטיטית התקיימה אף אם התפתחות הקטגוריה בריי הומוזואית – בשנים האחרונות הציבה אופציה גבוישה יותר, שאינה מזהה בהכרח "טרנסגנדר" וניתנה לה (לחברל) מ"טרנסגנדריות", והי שבניין טרנסגנדריות/טרנסגנדריות/טרנסגנדריות. השיח הדימוני מושאלת המיניות. הקטגוריה נותנת חשיבות לתחושה של גבולות המגדר בשיח הדימוני מושאלת המיניות. חוצות גבולות שמוזרות כג"כ "אף-פי-לסבי" או "לסבי" שהם שמאפיין אותן הוא גם הציגה של גבולות המגדר.¹⁶⁴ הפוליטיקה והמאבק החומו-לסבי לפריות תרבות רבות להפרדה זו, בכך שהמאבק המינסטרימלי איננו, כאמור, את הדגם של התנגדות הומוסקסואליות בלי כל טיפיה מתרוממות המגדוריות. המשמעות של התקשורת על הפרדה היאורשת ופוליטית בין מיניות ומגדר עשויה להיות מורקת ה"אחוצה" וה"בוצ" מהייצוג, כי הם אינם הומוזואים ולסביות נורמטיביים, מצד אחר, ואינם טרנסגנדרים, מצד אחר. התלקה הנקשה בין שאלת המיניות ושאלת המגדר הינה אם-כן מורדנית, והיא משקפת אידיאולוגיה מטרומית המיצרת בתורה סובייקטים על-ידי הסבה (נכונות שהציג אלטרואי), סובייקטים המודרניים של החומו והלסבי, מצד אחר, ושל הטרנסגנדריות ובמיוחד מטרומית גם

162 לביקורת על גישה כזו, ראו: Susan Stryker "Transgender Studies: Queer Theory's Evil Twin" 10 *GLQ: J. Lesbian & Gay Stud.* (2004) 212, 214
 163 Judith Halberstam "Transgender Butch/FEM Border Wars and the Masculine Continuum" 4 *GLQ: J. Lesbian & Gay Stud.* (1998) 287, 288
 164 ראו למשל את סדרת הפלוקויות "כוכבות של גיי" Meyerowitz, *supra* note 128, at pp. 98-129, 168-207
 165 קווינו הפוליטיקה "Paper Dolls", שפעלה בישראל והורכבה ממתדי צנזורה. מציגיה בסדרה עולה כי התחליפים המובילים את צנזורה הסדרה לציגיה של גבולות המיניות נאל עבר הזוה למיניות ואל עבר הציגה של גבולות המגדר (אל עבר הזוה נשיא) מצורבים, וראו ביקורת דומה: Martin F. Manabansan IV *Global Divas: Men in the Diaspora* (Durham & London, 2003)

והלסביות צירפה אליה לפני שנים מספר את הטרנסגנדריות, ובמסך תקופה מטרומית אף צמחה בראשה אשה טרנסגנדרית, קרי נורה גרינגרג עצמה, שפעילוה זו הדיגישה דווקא את הקישור בין שאלות המיניות ושאלות המגדר, עם זאת נראה שחיי הקבוצות גם מקפידות על התפרדות. התחומים, אולי במיוחד התחומים המיניים, רוצים למנוע את החשבה לגיטימי, ועל-כן חשבו להם להפריד בין שאלת המיניות שלהם לשאלת המגדר: הם שונים רק בגישה ולסביות, ועל-כן חשבו גם להפריד בין שאלת המגדר שלהם והשבתה להומוזואים ולסביות, ולא בשום דבר אחר. הדגם הראשון מגולם לשאלת המיניות: הם שונים רק במגדר, ולא בשום דבר אחר. הדגם הראשון מגולם בדמותו של הגבר החוטף שחוא "straight acting" ו-"straight appearing", כלומר אינו שונה כלל מגברים הטרנסגנדרים פרט לכך שהוא נמשך לגברים, ושונה מלגבים אחרים שבהם שאלות המגדר והמיניות קשורות זו לזו.¹⁶⁶ קודם לעליותו של דגם הגיי ה"אייטי-אקטיבי" שלטה בכיתה במחשבה על מגדר ומיניות, במאה התשע-עשרה, תפיסת האצטרווטיה המינית כדגם שהיה מקושר הן למשכה בין בני אותו מין והן להציגה גבולותיה של המגדר.¹⁶⁷ פרקטיקות רגומים רבים, בעבר ובתורה, בתרבות מטרומית ולאי מטרומית, בין אם נרבה על "מוליס" (Mollies) באנגליה של המאה השמונה-עשרה¹⁶⁸ ובין על "היברדאיש" בתרבות האינדונזית,¹⁶⁹ אך גם על "הידראג קווי" בתרבות הגיית בתי זמנו.¹⁶⁰ או "לסביות הבוצ",¹⁶¹ נראה שבהגדרת התווה האלה יש קשר בין שאלת המגדר ושאלת המיניות. התחום ה"אחוצה" (ה"גיי") והלסבי "ה"בוצי" (ה"אבוצי") מציעים על רצף איחור גבול שבו שאלות המיניות והמגדר מתערבבות זו בזו. אולם כנגד צירוב הקטגוריות הזוהי שבלעדיו חלק מן התוויות הנידונות נותרות בלי קיום (משפט אחר) ובלי ייצוג (משפט אחר), קיימת בבידוד גם ההפרדה בין השאלות,

166 על דגם זה רעלינו, ראו: David Halperin, *supra* note 110, at p. 9.
 167 David Halperin *How To Do The History of Homosexuality* (Chicago & London, 1972) 121-130.
 168 דה"מוליס" הם דוגמה ל"אצטרוטיה מינית": מדובר בגברים שקיימו יחסים עם גברים תוך חיקוי תנהגות נשית, וזאת בלונדון של המאה השמונה-עשרה. ראו: Halperin *How To Do The History of Homosexuality*, *ibid.*, at p. 157.
 169 תפקיד תרבותי ומגדרי שונה מה של מינים הביולוגי, ולדוג, אם כי לא תמלי, בקיימים תפקידים עם בני-גזע מאותו מין. ראו: Will Roscoe "How to Become a Berdache: Toward a Unified Analysis of Gender Diversity" *Third Sex: Sexual Dimorphism in Culture and History* (New York, Gilbert Herdt Ed., 1996) 329.
 160 על דגם זה ראו בישראל וראו מגדר בין רעיון רועי קפלין "ידראג בישראל: יכולת העמידה על קרבי" במה 159-169 (תשס"א) 81.
 161 על "ה"בוצ" (Butch) קרי הלסבי עם מאפיינים גביים, ראו: Gayle Rubin "Of Calamities and Kings: Reflections on Butch, Gender and Boundaries" *The Persistent Desire: A Femme-Butch Reader* (Jean Nestle Ed., Alyson Publications, 1992) 466. אסתר גיטמן "הלסביות הנברות המיניות: דילקוף תול האשה החזרה" מעבר למיניות – מבחר מאמרים בלימודים חומי-לסביים קוויירי (יארן קור, עמלית זיו ואורן קר עורכים, שרון אס מורגבת, 2003) 178.

רצו לזכות בארצות הגבול ויצדפו את היציבות והנחת שפוטו מדבר עליו: אך הוא מסתייג מהדגם הנכני של פוטו ומכך שפוטו מציג את החזיה של החיים באזור הגבול לטובת בית בטוח כדבר הנכון לכל הטריטוריה באשר הם, והנה כיון מוזקת את מי שאינו שייך לנטיב הטריטוריה שהוא מציג.¹⁸⁷

המשפט של חן אלקובי יכול וצריך לפתוח את השאלות האלה לדיון, עיקר הדיון שהתקיים בעקבות פרשת אלקובי היה על ציר המפתח בין הגישות הקונדוריות והטרנסגנדריות מצד אחד, לבין הגישה הפמיניסטית שרצה להגן על הנשים מצד אחר. אך יש מקום לכתוח את הפרשה גם מבחינת הפרשנות וההמשגה השונות שניתנו לאירועים, מבחינת הקשר בין שאלות המגדר והמיניות ומבחינת הזדהות ומשפלות לעצתם. צמדת לסובייקטים, אידאולוגיות שונות פוליטיקה הוזהות האידאולוגיות שהתפתחו אחרת בפרק זה על כך שהטרנססקסואליות גם מערערת על יציבות המגדר – בכך שהיא מאתה שאפשר להצטרף לנטיב. הפוסט-טרנססקסואליות של סטון, כמו גם גישתם של הטרנסססס והייל, מציעות טרנססקסואליות – או שמא טרנסגנדריות – קונדוריות יותר, כיון של תצפית גבולות וחיים באזורי גבול, פרוטו טוען, כנראה, שגישה זו אינה עונה על התודך של אנשים ביציבות, ביטחון ובינה, המקרה של אלקובי הוא חדרונות טובה לקיים את הדיון הזה אצלנו, ולשאל מה איבדנו בהפחדה בין שאלת המגדר לשאלת המיניות. האם התגוננת של פרשת אלקובי כמקרה של איבדנו בהפחדה בין שאלת המגדר לשאלת המיניות, האם הגישות הפוסט-טרנססקסואליות של חן אלקובי, או את העמדות המיניות-המגדריות, עם תחושת האל-השקיות הייחודי שלהן, האם פועלות הממשנה של המקרה מצד פוליטיקה תחושת הכוח של טרנססקסואל שאינו מודע צדיץ לחותמו, לצד העובדה שסייעה לכינת-המשפט להביץ את המצוקות של אלקובי, לא השתתפה במעשה ההסבה של הטרנססקסואליות, ובכך אימצה שיח של אמת לגבי החיות, המבוסס מחדש על הזגה של חוות מיניות בינרית ועל התבונה בין שאלת המיניות לשאלת המגדר? האם אנו חייבים לכוון בין להיות טרנסגנדרים לבין להיות לסביית "בוציות", או שמא מקרים כגון המשפט של אלקובי מציעים שעלנו להשתחרר כליל מהקטגוריות של טרנסמיטיות/לסביית וגבר/אשה? ואולי הם מובילים את הנושא: אולי הכרה באלקובי כגבר פירושה הענקת הנחת והקיום הכמות שהיא זקוק להגן על אלקובי, שזן אוניל וברנדון טינה – כולם סבלו מחוסר הכרה כיון ושלמו את חוויית הסכנה של אזור הגבול. אכן, הכרה בהם כוחות המגדריות הגברית היא בית ומקום בטוח, ואילו אזור הגבול הוא מקום מסוכן. אך אזור הגבול, הנקרא אצלנו "ערוכת התפ"ס",¹⁸⁸ הוא אזור מסוכן בגלל החיגוין של התפורה, אם נילום בהיגיון של התפורה דחה אזור הגבול, אולי, מסוכן פחות.

187 Hale, *ibid.* at pp. 339-340.

188 "ערוכת התפ"ס" הוא הבינו לאזור שגור התפורה מוקמת בו, ובמיוחד לחלק של השטחים הנמצא בין תקן הירוק ובין גדר התפורה, ראו באחד מרמזי של משרד הביטחון <http://www.seamzone.gov.il/Pages/Heb/default.aspx>, כמובן ראו ניני התמדה של "בצלים" חגוד חתופ: תפוח זמנוד האדם כהוצאה מוקמת מביטול התפורה" (2003) http://www.biselem.org/Download/2003_Behind_The_Barrier_Heb.doc

הגברית – הוויזיה, הפרשנות והאחרת למקרה של אלקובי, זו שראתה את החסמים שקיים כהחסים לסביבת, כנחה על עירוב מחדש של שאלת המגדר ושאלת המיניות.

המקרה של חן אלקובי הישורה למקרה של ברנדון טינה, שכמו אלקובי, נולד בגישות כנענה אך חן לפחות חלק מהחן ככוחו, קיים יחסים עם בחורות שהשבו לכאורה שמדובר בובר ביולוגי, ולחצה שהחנות עם טינה, ובמהלך מעצ-החיות של צפה שוב ושוב בסרט "בנים אלים בורים" על פרשת ברנדון טינה.¹⁸² הוא אף סבר שהמחלוקת ששעתה כי היה ביניהם מעשה מיני המציאת את חסיפיה בהשואת הסרט "בנים אלים בורים".¹⁸³ סניב לדמות של ברנדון טינה נסבו וצדוין נפכות "מלחמות הגבול" בין הבובי ל-FTM: היש לדמות את טינה כלסביית בוצי או שמא כטרנססקסואל FTM המלחמה על השאלה לזי הוא "שייד" ר"גנבור" של איון קהילה הוא הסעירה את תרבותו. גירדית הלברסס וגייקוב הייל טוענים שיש מחיל לגיסיון לייצב את הקטיגוריות טרנססקואל, טרנסגנדר ובוצי כפי שנגעשה בריון על פרשת ברנדון טינה, ומאמינים שיש הדיבה יותר מרונה בין הקטיגוריות האלה ושאגונים – כולל ברנדון טינה והקצרים שלו/שלה – עברו דרך כמה קטיגוריות.¹⁸⁴ גייקוב הייל טוען שהאגנדה הטרנסגנדרית, שבביניה כל התחייבות לטינה כאל בוצי נושבה טרנספוביות, מתקת היכנסים שונים בחיים של ברנדון טינה של התאזנו לזגה של טרנססקסואליות.¹⁸⁵ בכך נשללה, לזכרתי, התכרה שבנדון טינה חי באזור הגבול, אין אנו יודעים מה היה טינה עושה אילולא נרצח: נשאו באזור הגבול או מעצדף קטיגוריות יציבה יותר.¹⁸⁶ הייל אינו שולל אפשרות שיש טרנסגנדרים שלא

181 תרשה הועדה בהרחבה בספר *All She Wanted*, ראו: *All She Wanted* Jones, *Nebraska* v. (1996) New York, 586 N.W.2d 591 (1998). *Letter*, 586 N.W.2d 591 (1998). עובדות נוספות מפורסות בספרות: שניון בקעבת תביעה שהגישה משפוחו של טינה נגד המשורה על כך שלא סיפקה לו תונה ראויה, ראו: *Teena Brandon v. County of Richardson* 261 Neb. 636, 624 N.W.2d (2001) 604. על המקרה של ברנדון טינה כמעלה את שאלת תוצרן במחלוקת תונה לאנשים בעלי חות מגדרית לא-נורמטיבית, ראו: Patricia A. Cain "Toward Intersectionality: Stories from the Gender Garden: Transsexuals and Anti-Discrimination Law" *U. L. Rev.* (1998) 1321; Nye, *supra* note 99, at pp. 240-241. ברנדון טינה כנקודת מפנה באקטיביזם הטרנסגנדר, ראו: *California*, *supra* note 99, at pp. 233-230.

182 אל-זי ולם, לעיל הערה 3, בע' 34.

183 אל-זי ולם, שם, בע' 36. גם אינו של אלקובי הניעה את הדיעה כי המתלוננת בעלה את מה שאמרו על אלקובי מחסרם, וזאת בין היתר על-סמך פריסים שהו תיאור, שהופיע בסרט אל-זי ולם, שם, בע' 74. לדיון בייצוג הקולנועי של פרשת ברנדון טינה במסלול שנתא מעלה, ראו: Judith Halberstam "The Brandon Teena Archive" *Queer: Studies: An Interdisciplinary Reader* (Oxford, R. Cober & S. Valocchi Eds., 2003) 159.

184 Judith Halberstam & Jacob Hale "Butch/FTM Border Wars: A Note on Collaboration" 4 *GLQ: J. Gay & Lesbian Stud.* (1998) 283.

185 Jacob Hale "Consuming the Living, Dis(Re)membering the Dead in the Butch/FTM Borderlands" 4 *GLQ: J. Gay & Lesbian Stud.* (1998) 311, 313-314.

186 Hale, *ibid.*, at p. 318.

הוויית ארצות הנבול ומרתב התפר הגלדה אצל אנולדואה את התודעה המעורבת והתברירית, תודעת ה- mestizaje, שכוללת סובלנות כלפי סתירות ועמלנות, אישיות פלורלית והתחברות לקוויירות לגבי מין, מגדר ומיניות¹⁹⁵ אולם משטור הנבולות בארצות הנבול שלנו קדוני בהרבה; גור-הזיון בעניין אלקובי מנסה להחזיר ולשליט סדר במשטור של מי הוא גבר ומי היא אשה – על-אף קבלת "מצוות אנשים מלומדה" של חכמה ביחודיים הלשוני" של "מגדר" ויחיאוריה קוירית". משטור הנבולות הזה, המסמן אותנו כשייכים לאחת הקטגוריות, הוא גם המשטור של ארצות הנבול שלנו, מדרג התפר שלנו, שאין בו מקום ל- mestizaje, ויש בו רגולציה קשה של מי הוא חוזי ומי אינו הודי.

ב-23.5.03 תפיעה תמונה של חן אלקובי על שער העיתון הנקרא ביותר במדינה, מוסף "ז' ימים" של ידיעות אחרונות, ולצידה הכותרת: "לב של גבר – חן אלקובי, תעצת שונאשגבת בהתחזות לגבר ובפיתוי נערות, מדברת לראשונה על לבני החזות, השקייים, תכונה, התשפלה והחודשים המתמשכים במצעד-בית". מעל לכותרת זו תופיעה כותרת אחרת: "שיטת הלאמי – במסווה של תכונת גדר ההפרדה, חלכת ומתאשמת בשטח תכנית הקנטונים המבותרת את שטחי הגדה לנגיקים צרים ומרופי תומה המשמעות: לא בייטונו ולא שלום". לצד הכתבה המספרת על המשפט של מי שתצעה את גבולות המגדר, אנו למדים על גבולות הלאום ועל הגדר שבאה למשטר אותם, הגדר קובעת כי בארצות הנבול שלנו, במדרג התפר, באיזור הגדר לוקו הירוק, וכאי לשונית בלב היות אורה או תושב ישראלי, או מי שוכאי לצלות לישראל לפי חוק השוואת אזורים, לרבות פלסטיני שהי באזור הזה, בביתו שלו, נוקקים לחינת מייחד כרדי לשהות שם¹⁹⁶ ולחוקרים מיוחדים כדי לחצות שער הגדר כדי להגיע למקום צבדורגם, אף מספר ושער שדרכו בלבד ניתן להם לעבור מסומן על החזית, כך, בדרך זו, הגדר ומשטר החזיתים שלה מוחרים אמצעי לשליטה בגוף ובתודעתו ולהפרדה בין יהודי לערבי.¹⁹⁷

195 101-102, *ibid*, at pp. Anzaldúa, *ibid*, at pp. 196

196 אלא אם כן הם שייכים לאחת מקטגוריות המגוונות בהתפר הכללי, אלה כוללות את מי שאנו תושבי האיזור ושביון דרכון זו בתוקף ואשרת שהייה תקפה בישראל; מי שביון זהות העסקה בתוקף ביישוב ישראלי הנמצא במדרג התפר; ומי שביון זהות יציאה בתוקף מהאיזור לישראלי, שוותר של שני המוגים האחרונים במרחב התפר מובחלת למסורת של העסקה במערב, בהתאמה. ואז זו בדבר תודעות התייחון (יחודת והשפדון) (מס' 378), המשיל-הי-1970, והתר כללי לכניסה למרחב התפר ולשהייה בו (2.10.2003).

197 זו בדבר תודעות התייחון (יחודת והשפדון) (מס' 378), המשיל-1970, ולכרה בדבר סגירת שטח מס' 2 / 03 / ס' 2 (מרחב התפר) (2.10.2003), ניתן למצוא זו את החינת הכללי וצדדים נוספים המתוהים חלק מהמשטר החוקרים באתר: http://www.hamoked.org.il/items.asp?cat_id=59&sub_cat_id=1§ion02_id=2

ניתנת תפוסה של משטר החוקרים מצוי בעוצרה שהתגשה לבג"צ 639/04 האגודת לזכויות האזרח בישראל 2 מפיק כרתת צדיל באיזור הירדה והשומרון (טס התקבלה החלטה), במסגרת שדריון ביוני 2004 פסל בג"צ חלק מוואי הגדר תיאור ירושלים בשל פגיעה בכריות החלשים הפלסטיניים. ואז בג"צ 2066/04 מייצגת הכפר בית שדרין 2 פגישת ישראל (טס פורסם), במסגרת פסק-הדין התייחס בג"צ למערך החוקרים באיזור הגדר כאל "עשטר בדיקראשי מפותל, סבוך ומכביד של התייחס של התייחס 9 עלסקדין של תנשים ברק, בית-הדין הבינלאומי במאג הברין בתולש יולי 2004 כי בניית הגדר בשטחים עומדת בניגוד למשפט הבינלאומי. ראו: *Legal Consequences of the*

ת. מין, גדר, מגדר

בפברואר 2004 תחקיים ב"סלון מול" בתל-אביב¹⁹⁸ חודש "מין", גדר ומגדר.¹⁹⁹ ברצוני לסיים מאמר זה במחשבות אחרות על הקשר בין השלושה. ביין ב"שלתומת הגבול" בין ה"ביצה" ל-FTM ציינת כי חודך הנכונה אינה אולי לחזות אם אנשים כברנדרן שינה, או להפיל, חן אלקובי, הם לסיבות (שתן "ביצה" או סרטסקולאום. תריונים האלה מעידים, כך מענת, על המגבלות של הגדרות אלה ועל הנועד לשתתור מהן. התפיסה הטרוסקולאולית, כפי שהיא באה לידי ביטוי במשפט של אלקובי, בתסקיר של קצין המבחן ובעדויות של הרב וגרינברג, אימצה את דגם הנבול המיני, או הסיפוריה המגדרית, תדומה בהיבטים רבים לדגם הספרה "אזור המול" *191* בניגוד אנולדואה (Anzaldúa) יוצאת נגד דגם זה בספרה "אזור המול" *191* המבול לסבול מכלבול בתומת לגישת הפסטיביאטרית, היא אומרת, היות "חצי וחצי" אין פירושו לסבול מכלבול בתומת המיניות או במגדר. "מה שאנו סובלים ממנו", היא אומרת, "זו דואלות עדישה שאומרת שאנחנו יכולים להיות רק האחד או השני". בעיני אנולדואה, היא עצמה, כמו גם אנשים קווייריים אחרים, מהווה שניים בגוף אחד, היא שמכיל גם זכר וגם נקבה,¹⁹² לפי עקרון ההכילי של שניים בגוף אחד, היא מציעה להשתתור מולוקו זו. הכתירה בתומת קצין החצי" על-ידי אנולדואה אינה מקיית: עבודתה של אנולדואה עוסקת כולה באיזור המבול, שעולמות נפגשים בו, שגבולות המיניים בו, שהם *mestizaje*, היא בת המעורבות, נוצרת בו. אין הגבול של אנולדואה היא הגבול בין ארצות-הברית למקסיקו, אין שנוצרת כאשר נאנגלים פלשו לסקסס, שהייתה עד אז חלק ממקסיקו, וסילקו בהדרגה את המקסים ממוצא מקסיקאי מאדמתם, אלה נחפזו לזייים בביתם שלהם, כ-2 בפברואר 1848 נולדה גדר הפרדה שולקו את העם המקסיקאי, והיאירה מאה אלה מקסיקאים בער האמריקאי של הגדר, מסופדים על-ידי כיבוש. חלביים נישלו את המקסיקאים והאינדיאנים מאדמתיהם, ורבים נישאו את בתיהם וחזותיהם ועברו למקסיקו. בתוצאה ממלכית אלה נוצר סבוך אלים¹⁹³ המקסיקאים חוזי לאדמותיהם כדי לעבוד ולהתפרנס, והאמריקאים ראו בכך פלישה.¹⁹⁴

189 http://www.salonmagazine.com/2004/02/01/queer_community/

190 ניתן למצוא את תוכנית האיורים של "מין", גדר ומגדר" באתר <http://www.community.synoopa.org.il/modules.php?name=Forums&file=viewtopic&q=894>

191 *San Francisco, 2nd ed.*, 1999) *Glenn Feldman, Borderlands/La Frontera* (San Francisco, 2nd ed., 1999) של חלקם מוספר לעברית על-ידי דונית רותג וארי עומר לוחמי: גלוריה אנולדואה "אזור המול" / *La Frontera*, במסגרת הקובץ מאמרי יחד במחשבות יחד פמיניסטיות ושם ומני (גלית באום, שרון חלוי, רוזה בריי-זאב, דינה חודי, דבורה גריינמן, לילי אהרן) ופיה בלוביק עורכות) (טס פורסם). גלוריה אנולדואה נפטרה ביום ה-15 במאי 2004, ימים ספורים אחרי שכתובתי לראשונה את חקושה לפרק זה במאמר.

192 *ibid*, at p. 41 *Anzaldúa*, *ibid*, at p. 41

193 אומרת חלוי: "לחיות באיזור המבול משמע שאני.../חצי חצי וגם אשה וגם גבר לא זה ולא זה מגדר חדיש" ראו אנולדואה, שם.

194 *Anzaldúa, supra note 191*, at pp. 28-31

195 *Anzaldúa, ibid*, at pp. 32-34

